

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv03i21

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 3 Issue 21
May 1921

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 3, Iss. 21)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

מרביתם פון פלע
לענדער, פארשיד
נישט הייז, און די
וועלט וועט זיין
מיינען

בצדקתי החזקתי
ולא אריח
(איוה ב"ז, 6).
100 שיון נערעכטני
קיום חלום איד זיך
שטערק, 100 מעל
מיתר גים טעלעזן.

Vol. 111. No. 21.

New York, Friday, May 20, 1921.

פרייטאג, דעם 20טען מאי,

PRICE 3 CENTS

נאך א קאנפערענץ מיט דער פרא-
טעקטיזן אסאסיאציע, 26טען מאי

דער לעצטער מיטינג פון דזשיינט באארד איז אדרעסירט געווארען פון אנגעזעהענע געסט.

איבעראכטאג דאנערשטאג, דעם
28טען מאי, וועלען זיין די וואהלען אין
דער ווייסטמאכער יוניאן, לאקאל 25.
די וואהלען זיינען פאר אן עקזעקוטיוו
באאָרד און לאקאל בעאמטע פאר לאקאל
25, און בלויז ווייסטמאכער וועלען קאָ-
צען שטימען. די דרעסמאכער דארפֿען
זיך רעדזשיסטרירען אין דעם דרעסמא-
כער לאקאל 22 און זיי וועלען קאנען
שטימען אין די וואהלען פון יענעם לא-
קאל, וואס וועלען קירצליך אפגעהאלטען
ווערען.

די וואהלען אין לאק. 25 וועלען פארקן
מען דורך א באלאט און מען וועט קאנען
שטימען באנערשטיילע דעם נאנצען סטאנ-
אין פארשידענע שטיילע פון שטאטס, כדי
די גרויסע צאָהל ווייסעמאכער זאל זיין
קאנען באטייליגען אין די וואהלען; עס איז
זיי זאלען קאנען קומען שטימען. עס איז
א, (ס'קען באלאט) און די מיטגלידער
וועלען האבען די פולע געלעגנהייט צו
שטימען פאר קאנדידאטען, וועלכע ווע-
גן זיי אמבעסטען געפעלען. זאל טאקע
זי גרויסע צאָהל מעכמערס פון דער ווי-
ניא קומען שטימען, און שטימען זאלען
זיי פאר די בעסטע און פעזינסטע מענ-
שען, וואס געפינען זיך אױפ'ן באלאט.
שטימען וועט מען קאנען אין דער
פארגענדער פרעזער :

1. אין הויפט אפיס פון דער יוניאן
אין 16 וועסט 21סטע סטריט.
2. אין דאן-טאן אפיס פון דער
יוניאן, 129 ספרינג סטריט.
3. אין בראנזוויל אפיס פון דער
יוניאן, 229 סעקמאן סטריט.
4. אין ברוקלין אפיס פון דער יו
ניאן, 60 גרעהעם עוועניו.
5. אין הארלעם אפיס פון דער יו
ניאן, 165 איסט 121סטע סטריט.
6. אין בראנקס אפיס פון יונגע
יוניאן, 1258 באסטאן ראוד.
אין די אלע אפיסעס וועט מען מאנע
שטימען פון 9 אין דער פריז, ביז 7 פאר
נאכט.

מען וועט אויך קאנען שטימען
צוויי פאבליק סקולס. אין דער פאבליק
סקול, וואס נעמינט זיך אין 314 איסט
20טע סט. אז דער פאבליק סקול פון
225 וועסט 24טע סטריט. אין די צוויי
סקולס וועט מען קאנען שטימען פון 5
נאכמיטאג ביז 7 אהער פארנאכט.
אלע, וואס נעהען שטימען, מוזען
אומבאדינגט האבען מיט זיך דעם יוניאן
ביכער. און א ביכער וועט קיינער
קאנען שטימען.

„גערעכטיגקייט“ נומער 21

זינגט 2. די וואָס — מאַכט ד. דעניש.
 3. רעפערט און עקזעקוטיוו באַהאַנדלונג
 4. לאַקאָ 22 — ס. סאַנדרלעך.
 5. דער אינדעפּענדענט דעפּאַרטמענט —
 6. דזשורנאַלס האַכבאַל.
 7. די וואַסערקרוג און בילדונג פאַר
 8. ביים און דער אינדעפּענדענט — פאַרמאָ
 9. מ. סאַה. דער קרעטער מאַכט מיט
 10. דזשונגל באַהאַנדלונג וואַסער
 11. דעם אינדוסטריע — דזש. האַלפּערין.
 12. דער מיטלונג און דזשונגל באַהאַנדלונג
 13. און דער קלענערסטער וואַסער — 5. לאַנד
 14. נער. און דער וואַסער און וואַסער
 15. וואַסער לאַקאָ 22 — ס. נעקלן.
 16. וואַסער מיטלונג און לאַקאָ 22.
 17. פּריוו און פּאַרמאָניאַקאָס פּאַרמאָניאַקאָס
 18. וואַסער קאָנדיטאָנען און פּאַרמאָניאַקאָס
 19. מיטלונג פּאַרמאָניאַקאָס.
 20. די נאָרמאַלע פּאַרמאָניאַקאָס און פּאַרמאָניאַקאָס
 21. ריקט — עליאָאָבאָה פּאַרמאָניאַקאָס.
 22. און רעפּאַרעטאָרס פּאַרמאָניאַקאָס.
 23. מער דער און — ה. לאַנד.
 24. דער פּאַרמאָניאַקאָס און די וואַסער
 25. און די אַדמיניסטראַטאָר און וואַסער
 26. ה. לאַנד. מיט (פּאַרמאָניאַקאָס) — 2.
 27. גלאָבאַל.
 28. דער סוף פּאַרמאָניאַקאָס פּאַרמאָניאַקאָס
 29. און וואַסער — אַדמיט. בירד.
 30. דער און לאַנד — ה. רעפּאַרעטאָר.
 31. זינגט

אויף א פרידליכען אופן. דער קאנפער-
רענץ וועט אפגעהאלטען ווערען איבער-
אכטאן דאנערשטאג, דעם 26סטען מאי.
דער מיטינג פון דישענערענץ עקזעקו-
טיוו באארד איז אונזער אינטערענשא-
נאל, וואס ווערט איצט אפגעהאלטען אין
סט. לואיס, אין די אורזאכע, ווארום
דער קאנפערענץ איז פארשיבען געווא-
רען אויף פאר דעם 26סטען מאי.
פרעזידענט שלעזינגער האָט זיך גע-
פארעפן מיט מר. לוסטיג דיענסטאג ביי-
טאג. דעמאָלט איז שוין אלעס געווען
אראנזשירט פאר דעם מיטינג פון דישע-
נעראל עקזעקוטיוו באארד, טאקע דעם
ענדליכענע פארנאכט זיינען אלע דעלעגא-
טען אפגעפארען צום מיטינג. דער
(שלום אויף זי 12).

י איצמיגע סטענדרערס אין טרייד, טו
 ין מעהר ניטא וואס זיך ווידער צוזאמענ-
 נוקומען אויף א קאנפערענץ. ווארים די
 עעגות פון דער יוניאן ווייסען זיי שוין
 ון די פריהערדיגע קאנפערענצען. די
 אנע איז, אלוז, פארבליבען גאנץ אימי-
 אשטימט.

היינט איז שוין די לאנגע אביסעל
לאָרער. דינסטאָג נאָכמיטאָג האָט פֿרע-
דענט שלעזינגער זיך געטראָען מיט
ער. לואיס לוסטיג, דער טערמאָן פֿון
זע. קעזעקטוויס באָרד פֿון דער פֿרא-
עקטיוו אסס'ן און זיי האָבען זיך איינ-
ארשטענדיגט, דאס ביידע צדדים זאלען
זיך ווידער טרעפען אויף א מאָנפֿערענץ,
דאָ עס זאל נעמאכט ווערען א לעצטער
זאָרור. צו פֿומען צו א פֿארשטענדליכעם

ווען מיר האָבען געשריבען די נייעס
לעצטע וואך, ווענען דער לאגע אין דעם
קאָנקאָר אינרוסטרע פון ניו יארק, איז די
לופט געווען א שווערערע, ווי דעם מאל,
בעת מיר שרייבען די שורות.

לעצמע וואָך האָט זיך געפיהלט, ווי דער הימל פארציהט זיך מיט קריגעריי'ס. דער מאנופעקטורערס קאנפערענץ האָט זיך געהאט צווישן דעם קאנפערענץ מיט א טאג פריער, איידער דער קאנפערענץ האָט זיך געזאַלט צוזאָמענקומען, און עס האָט געשיינט, אז די צוויי צדדים וועלען שוין אזוי גיך ביי אַ קאנפערענץ זיך ניט טרעפן. די מאנאָפּעקטורערס האָבען דעמאָלט גע'מטנה'ט, דאָס וויבאלד די פארטרעטער פון דער יוניאָ וויללען גאָר ניט ארונטערלאָזן פון

א וויכטיגער פערטעל-יעהרליכער מיטינג פון אונזער
דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד

סעקרעטער אב. באראק האט פארפערטיגט אן אינמערעסאנמען רעפארט.

אויס'ן טאנעם ארדענונג פון דעם מיי-
טינג וועט אויך זיין די לעצטע פאסירונגען
אין דער קלאס אינדוסטריע פון ניו יארק.
פרעזיענט שלעזינגער וועט נעכען א פולען
באריכט פון אלע קאנצערענצען מיט
(שלום אויף זיי 14).

ווערט פון אונזער אינטערנעשאנאל אנגע-
פיהרט אין ניו יארק און אין די ארומיגע
שטעט.
דא קומט די אינדישע נאכשטע מנהל,
אלע קארטס פארפאלגונגען פון דער לעצ-
טער צייט, און נאך אונזערע פראגען.

דאָנערשטאָג אין דער פֿריה, דעם 19-טען מאי, האָט זיך געפֿענעט דער פערטער פערטעליערהליכער מיטינג פון אונזער דזשענעראל עקזעקוטיוו באָאָרד. דער מײַ-טינג ווערט אפגעהאלטען אין סט. לאַזײַס, מיורוי סטייט, אין קלאַרידזש האָטעל, 18-טע וועסט סטריט.

דער מיטינג איז אביסעל א פארשפער-
טיגטער. ער האט געדארפט זיין מיט עט-
ליכע וואכען פריהער. צוליב נעוויסע ער-
איננדיקע, ווי א שטייגער די קאנפערענצען
מיט דער „פראטעסטוו אסאָ" און אנ-
דערע אירואכענע, האט דער מיטינג נעמומט
אָפּגעלעגט ווערען.

דער מיטינג ווערט אפגעהאלטען אין
א גאנץ ערנסטען מאָמענט, אין א מאָמענט,
ווען אונזער ווינאן שטעהט פאר ערנסטע
שפרייטען, און דער מיטינג האָט צו באַ-
טראַכטען גאנץ ערנסטע פראַגען.
שקערמער באַראַה האָט פארפערטיגט
צו דעם מיטינג א גאנץ אינטערעסאַנטען
רעפארט, וואו דיווע אלע פראגען ווערען
אָנגערירט, און וועלען נאָכדעם דיסקוטירט
ווערען אויף דעם מיטינג. אין דעם רעד-
פארט איז דאָ א פולע באַרייכער פון דער
פילזייטיגער ארטאנאָמאָניזאַנס-אָרבייט וואָס

א „חירינג“ איז קארט וועגען נייעם אינדושטאנק-
שאן מעגען אונזער אינסערנעשאנאל

ענער דערוויליגער אינדרושאנקשאן זאל
 גיט נעמאכט ווערען „פערמאנענט“, דאס
 הייסט, באשטענדיג. מאָריס הילקוויט
 און מאָריס ראטענבערג וועלען אויפטרע-
 טען אין קאָרט פאר אונזער יוניאן. דער
 יאָיער פאר דער פירמע איז וואלסטער
 נאָרדאן מעריטה, דער וואָס האָט געפיהרט
 די באוואוסטע „דענבורי קייס“ קענען
 דער העטערס יוניאן. דער זעליגער לאַ-
 דער האָט אויך געפיהרט די „רופלעקס“
 מאשינן קייס“ קענען דער מאַשיניסטען
 יוניאן.

מִדְּהַבְעוֹן שׁוֹיִן לַעֲצֹמֶט וְזָד אֲנִנֶּה
וְזוֹיִנֶּה, אִזְ דִּי מִיִּס אִזְ אִרְיִסְנֶעוואָסְטֶן
סָמוֹן דֶּס קְלֹמְסִמְאָכֶר סְטִרְיִס אִזְ סְטִלִּי
דֶּס, קִנְעֵן דֶּרֶר פִּירְמֶע קִמְחֶע, פִּירִילִנֶּה
דֶּס אִזְ מִסְרִיִן, דִּי פִירְמֶע סִנְהֶ'עֵט אִזְ
אִין סְטִלִּירֵט חֲסֵט וִי אִוִּיפִנְעֵנֶבֶען דֶּס
שִׁמְשֵׁם אִין חֲסֵט נֶעוואָלְט וְעֶרֶן אִזְ
סְטִלִּי אִין נִיִּר וְזָד, אִין וִי בִּסְלֵאָם דִּד
(לִפְתֵּי עֵרֶם וְזָד)

ווי מיר האבען שוין געמעלערט לעצטע
וואך אין דער „נערעמיגקייט" האט אונז
זער אינטערעסאנט צוגעקראנען, א חור
די געווענהליכע אינדושאנקשאנס פון א
גאנצן יאָר, און אינדושאנקשאנס פון א
נייעם סאַטראָן, פון א קלאָס פירמע און
פון סאַטראָן, אַהייז. אין דער אַנקלאַט
ווערט אונזער יוניאָן באַצייכענט אלס א
„סאַטפיראַטיווע ארגאַניזאַציע", אלס די
יוניאָן וואָס „ווייל זיך גיט רעכענען מיט די
געזעצען פון לאַנד", וואס אין אויסנעם צו
פאַרניכטען די אייגענע אַרגונג און איינ-
זעלענע פאַרניכטען די אַנדערע.

פיהרען אין אמעריקא, באלטעווין.
דעם דאנערשטאג, דעם 19טען מאי
וועט זיין א "היבני" וועגן דעם אין
סופרים קארט, פאר ריכטער מאטעווא.
דער ריכטער האט יענער פירמע פון מאי
לייזא לעצטע וואך ארויסגעגעבן א דער
לייזען אינדרשטאטען קענען אונזער
זינען אז דעם זיין איז דא וויב זיין
די אמעריקא

לעזט די ווירקליכע פאקטען וועגען די אידישע ארבייטער. וואס זיינען אנגע-
שטעלט ביי די פ. לארילארד קאמפאני, ווי עס איז אויסגעפונען געווארען פון א
קאמיטע צוזאמענגעשטעלט פון פראמינענטע און איינפלוסרייכע אידען.

צו דעם פובליקום.

דער קלאנג וואס ווערט פארשפרייט איבער געוויסע טיילען פון שטאדט, אז מיר האבען געמאכט אן אויסנאהם צום
שלעכטען געגען אונזערע אידישע אנגעשטעלטע איז א געמיינער ליגען און גראדע דאס געגענטייל פון די פאקטען.
א קאמיטע פון אידישע פארשטעהער האט באזוכט אונזער פלענט און האט געמאכט א גענויע אונטערזוכונג, און
עס פריידט אונז פארצובריינגען דעם רעזולטאט פון דעם וואס זיי האבען אויסגעפונען.

פ. לארילארד קאמפאני

Thomas J. Maloney

מאנופעקטשורערס פון מוראדס, העלמארס און פיעלע אנדערע
קוואליטי ברענדס פון סיגארעטס, קליינע סיגארען און מאכאקס.

פרעזידענט.

5טן מען מאי, 1921.

פ. לארילארד קאמפאני,

119 וועסט 40סט סט., נ. י. ס.

ווערטהע העררען:

א קלאנג האט זיך פארשפרייט וואס באצוועקט צו מאכען דעם איינדרוק אז אייער קאמפאני האט ענטזאגט פיעלע
אנגעשטעלטע פיר קיין אנדער ארזאכע ווי נאר דערפאר וואס זיי זיינען אידען.

מיר, די אונטערצייכענע, האבען היינט באזוכט אייער פעקטארי אין 1326 עוועניו „איי“, וואו מען האט אונז ער-
לויבט צו מאכען אן אונטערזוכונג אויף אונזער אייגענעם וועג, ווי מיר האבען געוואלט, אהן אירגענד וועלכע שטערונגען
פון דער מענעדזשמענט.

מיר האבען גערעדט מיט פיעלע פון אייערע אנגעשטעלטע, מיר האבען עקזאמינירט די רעקארדס און אונזער אונ-
טערזוכונג איז געווען א פאלקאמענע און א פלייסיגע. עס פריידט אונז אייך צו איבערגעבען פאלגענדען רעפארט.

די באהויפטונג, אז די פ. לארילארד קאמפאני האבען ווען עס איז ענטזאגט אירגענד וועלכען ארבייטער איבער
זייער ראסע אדער רעליגיע איז א געמיינע פאלשקייט און אבסאלוט אהן אירגענד וועלכען גרונד אדער פאקט. אין דער
פעקטארי וועלכע מיר האבען באזוכט האבען מיר געפונען אז א גרויסער פראצענט פון די ארבייטער זיינען אידען. זיי
זיינען געווען פרעהליך און צופרידען מיט זייער ארבייט און אלע האבען אליין שטארק פארדאמט דעם געמיינעם ליגען
וואס איז פארשפרייט געווארען אהן א פארוואס. אין געגענטייל, איין ארבייטער נאכ'ן צווייטע, מיט וועלכע מיר הא-
בען גערעדט, האבען זיי אלע גערעדט מיט'ן העכסטען רעספעקט און האבען שטארק געלויבט די העפליכקייט וואס מען
צייגט זיי, און זיי האבען פאלשטענדיג אפגעלייקענט דעם קלאנג אז די ווילדע חיה פון ראסען פאראורטייל האט ווען עס
איז אויפגעהויבען איהר קאפ אין דיזער פעקטארי.

מיר ערקלעהרען אז די ארבייטס אומשטענדען אונטער וועלכע אונזערע גלויבענס ברידער ארבייטען זיינען אין קיין
וועג נישט אנדערש ווי די אומשטענדען פון די אנדערע ארבייטער אין דער פעקטארי. און מיר לייקענען פאלשטענדיג אפ
אירגענד וועלכע באהויפטונג אז די פ. לארילארד קאמפאני האט ענטזאגט ארבייטער דערפאר וואס זיי זיינען אידען. עס
איז א געמיינער ליגען און געגען די ריכטיגע פאקטען.

נאך מעהר, מיר בעמען יעדען איינעם וואס האט אירגענד וועלכע פאקטען צו באווייזען, אז ס'איז אנדערש ווי מיר
האבען אויסגעפונען, זאלען זיי עס צושיקען ענטוועדער צו מר. סעמועל דארף, גרענדימייסטער פון ארדען ברית אברהם,
אדער צו ראבי הערבערט ס. גאלדשטיין, פון אינסטיטושאנאל סינאגאג, אדער צו מר. מאקס ל. האלענדער, גרענד סעק-
רעטערי אינדעפענדענט ארדער ברית אברהם.

ברנשי כבוד,

אונטערצייכענט

הערמאן בערנשטיין,

זשורנאליסט.

רמ"ז מרגליות,

רב פון קאנגרעגיישאן קהלת ישורין.

הארי ב. מענדעלסאן,

אמעריקאנער פרוכט פלאנצערס פון פאלעסטינא.

רב צלאל ראזען,

רב פון ערשטער רומענישער קאנגרעגיישאן.

לעאן קאמייקי,

שערמאן פון סענטראל רעליעף קאמיטע

סעמועל דארף,

גרענד מאסטער ארדער ברית אברהם.

ראביי הירשערט ס. גאלדשטיין,

רבי פון אינסטיטושאנאל סינאגאג.

מאקס ל. האלענדער,

גרענד סעקרעטער אינדעפענדענט א. ב. א.

צ. עהרענרייך,

סעקרעטער פון די פועלי ציון פאב. קא.

די סמוגענרעטען פון אונזער ארבייטער
אונזערע צווייטע, און פון די יוניטי סענ-
טערס, וועלען האבען אן „אויטינג" זונטאג,
דעם 1טען דזשון. דער סמוגענרעטען קאָנ-
סילס מאכט שוין אלע נויטיגער אראנזשיר-
עניסעס פאר דעם ארויספאָרען. אונזער
אונזערע מיטגלידער צעזענען דעם דא-
זום און יום טובען פאר יענעם טאג ווא-
סער אראנזשעמענטס. צעזענען דעם
אונזערע באקאנטע געזאכט ווערן דער

די פירמע נעלער און פרענק, מוז 150 ספרינג סטריט, האט בעזעצלט 25 דאלער פאר געמיינען צו זייער די ביכער דאס

_____

ברודער פרענד איז שוין פון א סך
 יאָהרען מעטיג און דער קלאָקמאַכער יר
 נישט אין מעלידא, און דורך דען צייט האָט
 ער באוויזען זיך באַליבט צו מאַכען ביי
 די מיטגלידער פון דער ווינאַן. ער איז
 און אַפטיילער מענטש און אן ערנסטער טוער
 אין זיין ארבייט ווערס אנערקענט.

ואן איהר וועט אין דער פריה פיהלען ווי גיי-געבוירען.

דער ערשטער טאג

פון מאקס ד. דעניש.

גרעסטע פאבריק אין ענגלאנד צוגע-
מאכט צוליב דעם קוילען-סטרייק.

טראץ דעם וואס די אמעריקאנער
פרעס מאכט צו קליינעלעט דעם איצטי-
געקומענעם סטרייק פון ענגלאנד, באזונ-
דערס נאך דעם דורכפאל פון דעם פלאן
דורכצופירען א גענעראל סטרייק פון דער
טריפעל אליינעם, פיהלט מען אבער אין
ענגלאנד דער שטארק דעם מאנגעל אין
די פאליצע פון סטרייק.

ווי ערנסט די לאנד איז קאן מען אור-
טיילען פון דעם פאקט, אז די "וויקעס
שיפ-בילדינג קא.", די גרעסטע פירמע אין
ענגלאנד, וואס באשעפטיגט 150 קווינעט
מענשען, איז געוואונגען געווען זיך צו
שליסען לעצטע וואך. דאס וועט נאך
מעהר פאררעסערן די ארבייטסלאזיקייט
אין לאנד, וואו עס זיינען לעצטען מאנאט
געווען 3 מיליאן אומבאשעפטיגטע, אוי-
סער דעם מיליאן און א פערטעל סטרייק-
קענדע מינערס.

אין דער שווייטז אינדוסטריע פון ענג-
לאנד זיינען אומבאשעפטיגט ארום 3 הונ-
דערט טויזענט ארבייטער און אין דער
אייזען און שטאל אינדוסטריע — ארום
200 טויזענט. מען האט אויסגערע-
כענט, אז מיט יעדען טאג, וואס די קויל-
מינערס ארבייטען ניט, קומען צו 15
טויזענט ארבייטסלאזע. דער מינער-
סטרייק איז די הויפט אורזאך, פארוואס
אין די 30 וויכטיגע האפענס פון ענגלאנד
געפינען זיך איצט 1,160 שיפען, וועלכע
ריהרען זיך ניט פון ארט.

די ענגלישע רעגירונג און די שוויי-
קאמפאניע האבען געלייגט ווידער האט
גונגען אויף קוילען פון בילענס, דייטש-
לאנד, אדער אמעריקא. אבער לעצטע
וואך האט די יוניאן פון טראנספארט אר-
בייטער באשלאסען, אז מען זאל נישט
אויסרודעווען און אריבערפיהרען די קויל-
לען, וואס קומען פון אויסלאנד, ווייל דאס
איז פונקט אזוי שעדליך פאר די מינערס
ווי ווען מען זאל אימפארטירען סטרייק-
ברעכער. און ענגלאנד איז דעריבער
קאן קוילען.

אין אלגעמיין קאן מען זאגען, אז דער
מינערס סטרייק שטעהט נומ, טראץ די
אלע מיליטערישע שריוט, וואס קלאיר
דושיארדזש'ס רעגירונג האט גענומען דעם
סטרייק צו צוברעכען. דאס וויכטיגסטע
איז, אז אין ענגלאנד גראבט מען נישט
קיין קוילען, אבער טאקי נארניט, און פון
אויסלאנד לאזט מען נישט אריינפיהרען
קיין קוילען. אויב עס וועט אזוי אנהאל-
טען נאך א שטיקלע צייט וועלען די מינ-
ערס זיין אימפארטירט צו סעטלען דעם
סטרייק אויף ווידער באדינגונגען.

די דעמאנסטראציע געגען טהאמאס.
פון יעדען שטאנדפונקט איז עס צו
באדייערען, וואס ס'איז געמאכט געווארען
אז אומאנגענומען סעצע ביים אַנקומען
פון דאס. ה. טהאמאס, ארבייטער מיט
גליד פון ענגלישען פארלאמענט און פיה-
רער פון די ענגלישע אייזענבאן-ארביי-
טער, וועלכער איז געקומען אהער אלס א
ברודערליכער דעלעגאט פון דער קומענדי-
קאנווענשאן פון דער א. פ. א. וועלכע ס'איז
פרייען מיט פאנהען, אויף וועלכע ס'איז
געווען אויפגעשריבען דער נאמען פון דער
א. פ. א. אמעריקאן ליבאָר ליג" זיינען
געקומען צום דאָך כדי צו מאכען א פיגור
ליכע דעמאנסטראציע געגען טהאמאס'ען.
אויף איין פאָהן איז געווען אויפגעשרי-
בען: "טהאמאס איז ארויסגעטריבען גע-
ווארען פון ענגלאנד. פארוואס?" א
צווייטער אויפגרייפער האט געלויטעט:
"יודא איסקאריאס (וואס האט פאדראטען
קריסטוס'ען) האט זיך אויפגעהאנגען.
וועט טהאמאס פאלען זיין ביישפיל?"

מיר ווייסען ניט ווער ס'איז פאראנט-
ווארטליך פאר דער דאזיגער דעמאנסטרא-
ציע געגען דעם ברודערליכען דעלעגאט פון
דעם ענגלישען "טרייד יוניאן קאנגרעס".
זיכער איז זי נישט אראנזשירט געווארען
פון דער גענעראלער ארבייטער קערפער
שאפט פון ניו יארק, אדער פון וועלכער
ס'איז אנדערער פאראנטווארטליכער אר-
בייטער קערפערשאפט. מר. טהאמאס איז
א פראמינענטע פיגור אין דער איירא-
פאשישער און ענגלישער ארבייטער וועלט,
א מאן וואס באזיצט מוט, פעהיגקייט און
פרינציפען. וועגען דער ראל, וואס ער
האט געשפילט אין פארבינדונג מיט דעם
איצטיגען קוילען-סטרייק אין ענגלאנד,
קען מען האבען פארשידענע מיינונגען,
מען קען וועגען דעם א סך דיסקוטירען
און דעבאטירען. מיר, דא אין אמעריקא,
זיינען נישט אימפונדעט צו זאגען מיט
זיכערהייט, אויב די "טריפעל אליינעם"
תאם אין דעם פאל געהאנדעלט ריכטיג,
פאקטיש אדער ניט.

אבער די פיננצליכע דעמאנסטראציע,
וואס עפליכע פונקטליכע האבען צוגע-
גרייט פאר טהאמאס'ען, דער פערזענלי-
כער פאל פון דעם ענגלישען ארבייטער

פון די ארטיגע וואונדערמען און פאדערט,
אז א מעריקא וואל צוריקציהען איהר מילי-
טער פון דער האט רעפובליק. די בלי-
משיטע אונטערזוכונג, וואס שטריאל
מאכט האט געמאכט פאר א יאהרען, ווערט
אין דעם מעמאראנדום באשאפטערייזט
אלס א פארם און אן אבזיכטליכער פארוו-
ך צו ריינוואשען די שולדיגע.

די איינצעלהייטען וועגען די ברוטא-
ליטעס אקטען, וואס ווערען אויסגעלעכט
אין דעם מעמאראנדום לייגען זיך ווי
בלעטער פון דער געשיכטע פון דער שפא-
נישער אינקוויזיציע. יעדער געזעץ, יעדער
פרינציפ פון פרייהייט אדער געפיהל פון
מענשליכקייט איז דאָרט ברוטאל פאר-
לעצט געווארען, און די דאָרטאג איי-
וואונדער זיינען געווארען בוכשטעבליך די
שקלאפען פון די מיליטערישע רעגירער.

מיר צווייפלען, אויב דער מעמאראנ-
דום וועט פיל אויפמאכן פאר די ארימע הא-
מיטער. העכסטענס וועט מען מאכען
נאך אן "אונטערזוכונג". אבער פון דער-
פארונג ווייסען די האמיטער, וואס פאר
א ווערט אן אונטערזוכונג האט פאר זיי.
האמיט איז א צו פערטער ביסען פאר אונ-
זערע אינדוסטריעלע אימפעריאליסטען און
זיי וועלען דעם מאַל, ווי אלע מאַל, אָנוועג-
דען זייער גרויסען איינפלוס, אז דער איי-
זעל וואל פארבלייבען אין דעם זעלבען צו-
שטאנד פון שקלאפעריי און היילפסלאזיג-
קייט; אז די האמיטער זאלען זיך ניט
קאנען וועהרען געגען דעם גרויסען דרוק
פון אמעריקאנער סאפיסטא.

א רעפארט פון עקזעקוטיוו באארד פון לאסאל 22

פון האָל, זיינען צו איהם צוגעקומען נאך
פילע מעמבערס, און איהם געפרעגט אן
צאָה, וואס עס טאן. האָט ער זיי געענט-
פערט, "אז זיי זיינען און גרעסערער
צאָהל פון די וואס שטעהען ביים טיר,
דארפן זיי וויסען וואס צו טאן", און די
אויטסיידיגע מעמבערס האָבען זיך אריי-
געבראכען צום מיטינג. אבער ער
זאָגט ער — איז ניט שולדיג.

דער ענטפער פון ברודער אראנאן
איז געווען, דאָס די עקו. באַזאָר פון לאַ-
קאל 22 האָט איהם גאר קיין רעכט ניט
צו משפּט'ען, און אויב עס איז באַזאָנען
געווארען א פארברעכען געגען דעם דוש.
באַזאָר אָדער דער אינטערנעשאַנאַל, טאָ
זאָל איהם די אינטערנעשאַנאַל משפּט'ען.
ער האָט באַשולדיגט די עקו. באַזאָר, אז
זי האָט געמאכט א "פרייז אפ" געגען
איהם, און באַליידיגט די עקו. באַזאָר,
אַנרופענדיג זי, "א גרופע פון אומוויסענ-
דע מענשען". דערנאָך האָט ער אפילו
צוגעגעבען, אז ער האָט זיך "שלעכט
אויסגעדריקט" מיט ווערטער געגען גע-
וויסע מענשען ביים מיטינג. ער האָט
אויך צוגעגעבען, אז ער איז געווען געגען
דער פארמירונג פון דעם דרעט מאכער
לאסאל 22.

אויף דער פראגע, ווארום האָט ער זיך
טראַנספערירט צום דרעטמאכער לאסאל,
וויבאלד ער איז א גענער פון דעם, האָט
ער געענטפערט, אז "מיר זיינען ארויס די
זיכער", דערפאר האָט ער זיך אינטער-
געגעבען.

ברודער ראבינאוויטץ האָט ער-
געזאָגט, אז ער האָט געזעהן ווי אראנאן
האָט געשלאָגען אן עלטערען מענשען
ביים מיטינג, ווייל יענער האָט פארלאנגט
אז אראנאן זאָל לאָזען אָנגעהן מיט'
מיטינג.
עס איז אויך גענומען געווארען אין
אנבאטראכט, אז פונקט מיט א וואך צו-
ריק איז אייבער שטארפירט געווארען
מיט 10 דאלאר פונ'ם גרויסעם באַזאָר
פאר באַליידיגען א מעמבער פון זייער
שאַפ און אראנאן איז באַשטראַפט גע-
ווארען מיט 25 דאלאר פאר דעם זעלבי-
גען פארברעכען. די עקו. באַזאָר האָט
באשלאָסען, אז דער סעקרעטאר זאל שו-
קען א צושריפט צו די עקזאמיניישאן און
אבדושעקשאן קאמיטעס און ציהען די
אויפגעקאמקייט פון דיעזע קאמיטעס
וועגען די לאַגען וואס זיינען געבראכט
געווארען געגען דיעזע צוויי מעמבערס.
דער באַשלוס פון דער עקו. באַזאָר איז,
אז די צוויי מעמבערס זאלען אויסגע-
שלאָסען ווערען פון דיעזע קאמיטעס.

עס איז ערהאלטען געווארען א צו-
שריפט פון דער סאציאליסטישער פאר-
טיי פון בראַנס קאונסי, פארלאנגענדיג,
מיר זאלען שיקען דעלעגאטען צו זייער
קאָנפערענץ, וואס וועט אין ניכען אפגע-
שלאָסען.

פון דעם איצטיגען קאנגרעס אין באַזאָר
צום ליבאָר דעפארטמענט און די פאר-
זוכען צו פארניכטען דעם דעפארטמענט
דורך א בודזשעט הונגער.
"40 יאהר האָבען מיר געארבייט כדי
צו ברענגען צו שטאנד דעם דאָזיגען דע-
פארטמענט, און איצטער ווילען געוויסע
אינטערעסען פארטאליזירען אדער פארניכ-
טען אונזער ארבייט. די שונאים פון די
אראנזשירטע ארבייטער וואָלטען וועלען
רוינירען דעם ליבאָר דעפארטמענט, צו
פאלעסען איהם אונטער'ן אויסרייד פון
באשאפען א דעפארטמענט אָו וועלפער".

מיליטערישע אויטאקראטיע אין האָלייט

דער מעמאראנדום, וואס די דריי הא-
מיט'ער דעלעגאטען האָבען לעצטע וואך
פאַרגעלייגט פאר פרעזידענט האַרדינג,
דעקט אויף אין זיין נאכזער נאָקעטקייט
דעם דעזשים פון דעספאטיזם, וואס אמע-
ריקא האָלט אן אין די וועסטיאנדישע קא-
לאַנעס.

די לעצטע פיגור יאהר זינט אמעריקא-
נער מיליטער האָט פאַרגנומען האַמיט, ווע-
רען אין דעם מעמאראנדום באַשאַפטער-
ז, רט אלס, "דער שרעקליכסטער דעזשים פון
מיליטערישער אויטאקראטיע, וואס מ'האָט
ווען עס איז אָנגעהאלטען אין דעם נאָמען
פון דער גרויסער אמעריקאנער דעמאקרא-
טיע". דער מעמאראנדום וווייזט אן אויף
די אכזריות'דיגע אויפפיהרונג פון די אמע-
ריקאנער סאָלאַטען און מאַטראָנען און

א רענולער עקו. באַזאָר מיטינג איז
אָפּגעהאלטען געווארען דינסטאָג, אפריל
דעם 26טען אין רענר סקול, 7 איסט 15טע
סט. ברודער ל. שאַפירא, — שטערמאן.
עס ווערען אויפגענומען קלאגען גע-
גען די ברודער דייוו אייבער, און דייוו
אראנאן. די קלאגע געגען אייבער'ן
לויטעט, אז אין אייניגע פעלע, און ספער
ציעל דעם 30טען דעצעמבער, האָט די
דושיאָנט באַזאָר פון דער דרעט און
ווייסט מאכער יוניאן גערופען א מיטינג
פון טשערלייטע און אקטיווע מעמבערס
פון נאנצען טרייד, און אייבער האָט ער
האָלטען צושטערען דעם מיטינג, אז ער
האָט אויך באַליידיגט דעם שטערמאן פון
דעם מיטינג, און אויך אנדערע אפיערס
און אקטיווע מעמבערס, וועלכע זיינען אָנ-
געוועזען געווען ביים מיטינג. ער ווערט
אויך אָנגעקלאַגט, אז ער האָט זיך אויך
ביי פילע געלעגנהייטען אויסגעדרוקט,
דאָס זיין איינציגע אבזיכט איז צו זיין
אין דער יוניאן אום איהר צו קאנען צו-
ברעכען.

די קלאגען געגען דייוו אראנאן זיין
גען געווען, אז דעם 30טען דעצעמבער
האָט ער מיט א גרופע אנדערע געהאלפן
צו צושטערען און אפברעכען דעם מיטינג
וואס איז גערופען געווארען פון דעם
דושיאָנט באַזאָר, צום דיסקוטירען דעם
אנרמיטעט און אנדערע פראגען פון
טרייד, און דאָס ער האָט ביי פילע געלע-
געהייטען געטרייט אונטערגעווארען די
עקזיסטענץ פון דער יוניאן. ער האָט
אויך געשטערט אין דער ארבייט פון אר-
נאניזירען די דרעטמאכערס יוניאן.

ברודער דייוו אייבער האָט פילע פון
די קלאגען אפגעלייקענט. אבער ער האָט
צוגעגעבען, אז וואס אנבאלאנגט דאָס,
וואָס ער האָט געהאלפן אפצוברעכען
דעם טשערמאן-מיטינג איז דאָס געווען
צוליב דעם וואס ברודער יונאן איז גע-
קומען אלס אפאָניטעטער משערמאן פון
דעם דושיאָנט באַזאָר, און זי האָבען
פאַרלאנגט אז א טשערמאן זאל ערוועהלט
ווערען פון "פלאַר", דאָרט האָבען זיי גע-
וואָלט, דער מיטינג זאָל בעסער אפגע-
בראכען ווערען.

אויף דער פראגע, ווארום האָט ער
געהאַלפן אפצוברעכען דעם מיטינג וואס
איז גערופען געווארען ביי לאסאל 22 צו
מאכען נאָמיניישאָנס פאר אן עקזעקוטיוו
באַזאָר האָט ער דערזעהלט פאלגענדעס:
ביי יענעם מיטינג איז ניט אריינגעלאָזט
געווארען אַזעלכע וואס האָבען זיך ניט
טראַנספערירט צום דרעטמאכער לאַסאל
22, און ער איז פונדעסטוועגען געקומען
צום האל וויסענדיג, אז עס איז געווען
אדווערטיזש, אז נאך געטראַנספערירטע
דרעטמאכער וועלען צום מיטינג אריי-
געלאָזען ווערען. אבער ער האָט געהאפט
אז פיליכט וועט זיך איהם דאָך איינגע-
בען אריינצוקומען. זייענדיג לעבען פיר

זינט די האַרדינג אַדמיניסטראַציע
האָט איבערגענומען די רעגירונגס לייצעס
דערס מען אלץ מעהר און מעהר וועגען א
נייעם מיניסטעריום אָדער דעפארטמענט,
וואָס זאָל זיך זאָרגען פאר דעם "וואויל-
זיין" פון לאַנד. עס וווייזט אויס, אז אין
געוויסע קרייזען איז מען שטארק באַזי-
רוהיגט, וואָס די "טשילדערעס וועלפער
ביורא" און די "ווימענס ליבאָר ביורא" פון
געפינען זיך אונטער דער אויפזיכט פון
דעם "פאַרטייאַישען" ליבאָר דעפארט-
מענט, און מען וויל די דאָזיגע ביוראָס
ארויסנעמען פון אונטער דער השגחה פון
ליבאָר דעפארטמענט און פון זיי באשא-
פער א נייעם דעפארטמענט פון "פאַבליק
וועלפער".

דער פעדעראלער, וועלפער דעפארט- מענט

זינט די האַרדינג אַדמיניסטראַציע
האָט איבערגענומען די רעגירונגס לייצעס
דערס מען אלץ מעהר און מעהר וועגען א
נייעם מיניסטעריום אָדער דעפארטמענט,
וואָס זאָל זיך זאָרגען פאר דעם "וואויל-
זיין" פון לאַנד. עס וווייזט אויס, אז אין
געוויסע קרייזען איז מען שטארק באַזי-
רוהיגט, וואָס די "טשילדערעס וועלפער
ביורא" און די "ווימענס ליבאָר ביורא" פון
געפינען זיך אונטער דער אויפזיכט פון
דעם "פאַרטייאַישען" ליבאָר דעפארט-
מענט, און מען וויל די דאָזיגע ביוראָס
ארויסנעמען פון אונטער דער השגחה פון
ליבאָר דעפארטמענט און פון זיי באשא-
פער א נייעם דעפארטמענט פון "פאַבליק
וועלפער".

ארבייטער און פון אירלאנד. די שפער
טעריגע ערקלערונג, וואס טהאמאס האט
געהאכט וועגען דער "עוריקעשטאנענקייט
פון דער אמעריקאנער ארבייטער באווע-
גונג" און דער פאלעמישער ענטפער פון
מאטיו וואל, ווייס-פרעזידענט פון דער
אמעריקאן פעדעריישאן און ליבאָר, איז
פיליכט אויך געווען אויסער פלאץ און
צייט. ס'וואלט אויך געווען א סך גליי-
כער, ווען טהאמאס וואלט געווארט ביו
דער קאנווענשאן, וואו ער וואלט געקראָנען
די פולסטע מעגליכקייט אויסצודריקען
זיינע מיינונגען וועגען דער פארהעלטניס-
מעסיגער ווערט פון דער ענגלישער און
אמעריקאנער ארבייטער באוועגונגען.

די ניין "רויטע" יוניאנס.

אין דעם באריכט פון דער באריהמטער
לאסק קאמיטע, וועלכע האט אונטערוכט
די רעוואלוציאנערע טעטיגקייטען פון ניו
יארק סטייט, ווערען ניין יוניאנס פאר-
דאכט אלס, "רעוואלוציאנער אין באשאפ-
טער און ארגאניזירט פאר דעם ענדליכען
ציעל פון פארברעכען די אינדוסטריעלע
שטריקען די רעגירונג". צווישען די דא-
זיגע ענדעליכע יוניאנס געפינען זיך די
"בייקערס ענד קאנסעקשיאנערס יוניאן",
די "אמאלאגאטישע טעקסטיל ווארקערס",
די "פאר ווארקערס יוניאן", די "אמאל-
נאמיטער קלאדינג ווארקערס" און אונ-
זער אינטערנאציאנאל.

פון דעם באריכט איז עס קענטיג, אז
די דאזיגע יוניאנס האבען זיך ארגאני-
זירט פאר דעם הויפט צוועק צו שטריקען
ייסודות פון ארגאניזירטע רעגירונג, צו
זאפאנאדירען קאנסעקשיאנעס און נאך
זעלכע שרעקליכע זאכען. מיט קיין איין
אות ווערט ניט דערמאנט דער גינאמישער
פארטרייט, וואס די יוניאנס האבען גע-
מאכט אויף דעם געביט פון פארברעכערען
די ארבייטער באדינגונגען און דערהויבען
די באשרעפערע אינדוסטריעלע צו דער
מדרגה פון דער אמעריקאן סטענדארד און
וויינג.

דאך האט די לאסק קאמיטע געמוזט
עפעס לערנען פון איהר אונטערוכונג.
דער באריכט רעקאמענדירט ניט קיין רע-
פרעסיווע מיטלען געגען די אלע איבלען
און דריקט אויס די מיינונג, אז די עקזיס-
טירענדע געזעצען פון סטייט זיינען גענוג
שטרענג ניט צו דעראלאזען, אז די דאזיגע
יוניאנס זאלען אָנגעמען אן אנדערשיוו רע-
וואלוציאנערען באשאפטער. וואס דער
באריכט רעקאמענדירט יא, איז, דאס מען
זאל אנערקענען און ערמאגליכען די אמע-
קאן פעדעריישאן און ליבאָר אלס די אר-
נאניזאציע, וואס איז געגען רעוואלוציא-
נערען יוניאנים. ס'איז אויך אינטערע-
סאנט צו באמערקען, אז אפילו די לאסק
קאמיטע רעקאמענדירט די אזוי גערופענע
"אינדאסטריעלע דעמאקראטיע", די בא-
ריהמטע, שאפ קאמיטעס, וואס וועלען
כלומרשט געבען די ארבייטער א שטיקלע
דעה אין דער פארוואלטונג פון די שפער
און פאבריקען.

מיר ווייסען ניט, צי אויס אומוויסענ-
הייט, צי אויס בייזוויליקייט האט די
לאסק קאמיטע אין איהר באריכט אויס-
געלאזט דעם פאקט, אז דריי פון די "רוי-
טע" יוניאנס, די בייקערס, די פארערס
און אונזער אינטערנאציאנאל זיינען א
טייל פון דער אמעריקאן פעדעריישאן און
ליבאָר שוין ווייזט די לעצטע עטליכע צענ-
דליגע יאהר.

דער פעדעראלער, וועלפער דעפארט- מענט

זינט די האַרדינג אַדמיניסטראַציע
האָט איבערגענומען די רעגירונגס לייצעס
דערס מען אלץ מעהר און מעהר וועגען א
נייעם מיניסטעריום אָדער דעפארטמענט,
וואָס זאָל זיך זאָרגען פאר דעם "וואויל-
זיין" פון לאַנד. עס וווייזט אויס, אז אין
געוויסע קרייזען איז מען שטארק באַזי-
רוהיגט, וואָס די "טשילדערעס וועלפער
ביורא" און די "ווימענס ליבאָר ביורא" פון
געפינען זיך אונטער דער אויפזיכט פון
דעם "פאַרטייאַישען" ליבאָר דעפארט-
מענט, און מען וויל די דאָזיגע ביוראָס
ארויסנעמען פון אונטער דער השגחה פון
ליבאָר דעפארטמענט און פון זיי באשא-
פער א נייעם דעפארטמענט פון "פאַבליק
וועלפער".

די שטעלונג פון די ארבייטער צו דעם
דאזיגען פלאן איז אס בעסטען אויסגע-
דריקט אין דעם סטייטמענט, וואס דער
עקזעקוטיוו קאנסיל פון דער אמעריקאן פער-
דעריישאן און ליבאָר האט ארויסגעגעבען
לעצטע וואך. דער סטייטמענט לויטעט
אין טייל:

"מיר פראטעסטירען אנטשיידען גע-
גאן יעדער מאסנאם, וואס זאל אפשוואכען
דעם ליבאָר דעפארטמענט אדער וואס זאל
פון איהם ווערענעמען וועלכע עס איז
פאקטיש, ווי איר געט דעם ליבאָר דעפארט-
מענט אפגעשלאסען."

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.
B. SCHLESINGER, President S. YANOFKY, Editor.
A. BAROFF, Sec'y-Treas ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.
Vol. III, No. 21. New York, Friday, May 20, 1921.
Entered as Second Class matter April 18, 1920, at the Postoffice at New
York, N. Y. under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103
Act of October 3, 1917.

מיטגן פון דושיגט באארד פון דער סלאוואקער קער יוניאן

שלאסן צו פארלאנגן פון דער יוניאן א רעדאקטאן פון נישט וועגנער ווי 25 פראצענט. זייערע פיהרער האבען דאס אייבערשטען פארשטאנען, וועלכער איז אפגעשטעלט געווארען אין יאנואר, וועמענס צוועק עס איז געווען צו באנייען דעם אנטישטעם אין טריי. אונזער מענדזשער, ברודער דיוויס, וועלכער איז געווען דער ווארשטיהער פון דער יוניאנס קאנסעלע, רעגן קאמיטע, האט מיט אייזערנע, אומ-ווייזערעכעליכע ארגומענטען באוויזען די פאלשקייט פון די טענות פון די בא-לעבאטס, אז לעבענס-מיטלען זיינען שוין ביליגער געווארען, אז די ווהייט גורם אר-בייטער פארדינען צופעל א. א. ו. ו. ברודער דיוויס האט זיי ערקלערט, אז אונזער קיינע אומשטענדען וועט אזא זאך נישט דערלאזען ווערען.

ברודער דיוויס' שטארקע ענטשלאס-סענהייט, אונטערשטיצט פון אלע מע-כערס פון דער יוניאן, האט געהאט די נויטיגע ווירקונג. זיי האבען דעם פאר-לאנג פאר א רעדאקטאן צוריקגעצויגען. פון דער יוניאן, אז אין אלע פיעלע, וואו מעמבערס פון דער אסאסיאציע האבען געמאכט רעדאקטאנס אין ווידעוועס, זא-לען זיי דאס באלד אומקערען. דער יו-ניאן איז אויך געלונגען צו געווינען די פארערונג, אז א מיליטעם סקיל פארדינסט פאר אלע ארבייטער זאל און דער ווהייט גורם אינדוסטרי איינגעשטעלט ווערען. אט דער געוואונענער פונקט איז די פארוויקליכונג פון שוין זעהר א לאנגע טרוים זייטנס די מעמבערס פון דער ווהייט גורם ארבייטער יוניאן. מיר הא-בען אויך געוואונען א פאר אנדערע טע-כענישע פונקטען, וועלכע זיינען אן און פאר זיך פון א קליינען באדייטונג, זיי וועלען אבער אלס א טייל פון דעם אנטישטעם קא-נען באנוצט ווערען בעסער צו באשיצען די אינטערעסען פון די ארבייטער. גע-מענדיג אין אמבאטראכט די שלעכטע אומשטענדען אונטער וועלכע אונז איז אויסגעקומען צו קאנסעריוען, און אויך די פינסטערע צייט וואס די נאנצע אר-בייטער באוועגונג לעבט איצט דורך, מע-גען זיך די מיטגלידער פון דער יוניאן ווירקליך גראטולירען מיט דעם וועג.

האבענדיג אונטערגעשריבען דעם א-בייטער, פאנגט זיך ערשט אן די ריכטיגע ארבייט. ערשטנס דורכצופיהרען די גע-ווינסען אין לעבען, און צווייטענס, צו מא-כען די יוניאן' שטארקער - אזוי, אז ביים נעקסטען אנטישטעם זאלען די געווינסען זיין גרעסערע.

וועגען לעצטען פונקט, וויל איך מיך אביסל אפשטעלען. אום 19טן יאנואר זאל האבען וועלכע עס איז ווירקונג און טריי-מוזען אלע ארבייטער פון דעם באטרעפנע-דען טריי זיין אדאנצירט. דאס איז דער א"ב פון טריי יוניאנס.

מיר קאנען זיך, ליידער, מיט דעם נישט באריימען. מיר האבען א גרויסע צא-הל שפער, אייניגע פון זיי נאנץ באדייטענ-דע, וועלכע זיינען נאך נישט אין די רייהען פון אונזער ארגאניזאציע. זייער אפוע-זענהייט פון דער יוניאן איז א געפאהר פאר איהר עקזיסטענץ, וואס עס מיינט אויך א געפאהר פאר די אויסגעקעמפטע באדייטונגען פון די ארבייטער אין די שט-פער. אט וועגען דעם דארפען זיך אונ-זערע מיטגלידער איינמאל פאר אלע מאל שטארק פארטראכטען. די עקזיסטענץ ביי באארד האט די פראגע פארהאנדעלט ביי די לעצטע עטליכע מיטגלידער. פארשיידע-נע פלענער זיינען אויסגעארבייט געווא-רען. די פלענער דורכצופיהרען איז גע-וועלט געווארען א קאמיטע באשטעהענד פון די שוועסטער נאלה, דאזענבערג און העלפאנד צוזאמען מיט די בעאמטע פון דער יוניאן. די אלע פלענער וועלען אבער בלייבען אויפ'ן פאפיר אויב די מעמבערס וועלען זיך אנטזאגען צו טאן די ארבייט. מיר ווילען האפען אז ווען די יוניאן וועט זיך רופען צו טאן די ארבייט, נעמליך אריינצוברענגען יענע נאך נישט צום פאר-שטאנד געקומענע ארבייטער אין אונזערע רייהען, - וועט זיך קיינער נישט אנטזא-גען. און איך בין זיכער אז די ארבייט וועט געקרוינט ווערען מיט ערפאלג.

אין די נעקסטע פאר וואכען וועלען מיר האבען וואהלען פאר בעאמטע פון דער קאל און פאר אן עקזעקוטיוו באארד. צו-ליב די גרויסע סלעק און די באנייאונג פון דעם אנטישטעם זיינען די וואהלען ביי יעצט אפגעלייגט געווארען. יעצט דאר-פען זיך די מעמבערס באטייליגען, און זעהן, אז די בעסטע זאלען אויסגעקליב-ען ווערען אי אלס בעאמטע אי אלס עקז-עקוטיוו מעמבערס, וויל אויף זיי וועט לי-גען די שווערע אויפגאבע צו פיהרען די יוניאן אין די יעצטיגע שטורמישע ציי-טען.

צוליב פארשיידענע אורזאכען, האט די ווהייט גורם ארבייט יוניאן ביי איצט נישט באנוצט זיך מיט די קאלומס פון דער „נערעכטיגקייט“ צו באריכטען פון צייט צו צייט די טעטיגקייט פון דער יוניאן סיי צו איהרע אייגענע מיטגלידער, סיי צו די מיטגלידער פון איהרע שוועסטער ארגאני-זאציענען. מיר האפען אין דער צוקונפט דאס יע צו טאן, נישט אכטענדיג וואס עס איז שוין געווארען ביי דער ווהייט גורם ארבייטער יוניאן כמעט אזא נאטור, א-ז צופירען איהר ארבייט אדורשטיל ווי נאך מעגליך.

אום די מעמבערס פון לאקאל 62 זא-לען קאנען האבען א קלארען באגריף ווע-גען דער ארבייט, אין וועלכער די יוניאן נויטיגט זיך יעצט, איז נויטיג צו געבען אמוועגנסטענס א קורצען איבערבליק אי-בער די טעטיגקייט פאר די לעצטע צוועלף חדשים.

די ווהייט גורם אינדוסטריע, מעהר פון וועלכער עס איז אנדער נידעל אינדוסט-ריע, האט איבערגעלעבט א קרויס, וועל-כער האט געסטראשעט צו פארניכטען אלץ וואס די יוניאן האט מיט אזוי פיעל אפ-פער אויסגעקעמפט פאר די לעצטע אכט יא-הער. דעם ערשטען סעפטעמבער, 1920, האבען די ארבייטער פון טריי גע-דארפט קריגען א רייז פון 5 פראצענט. די מאנופעקטורערס, פארשטעהט זיך, האבען קיין גרויס שישק צו געבען דעם רייז נישט ארויסגעוויזען. אבער עס איז גע-לונגען אונזער מענדזשער, ברודער דיי-וויס, צו איבערצייגען די פיהרערס פון דער אסאסיאציע, אז אזא שריט וועט זיין פאר זיי געפעהרליך. ענדליך, נאך פיעל שווערער מיה האבען כמעט אלע באלעבאטס געגעבען דעם רייז. אבער מיט עטליכע וואכען שפעטער האבען זיי זיך הפנים ארומגעזעהן, אז זייערע אר-בייטער, „לעבען צו נישט“, און האען זיך גענומען רייסען פון די פארדינסטען פון 20 ביז 30 פראצענט. אמת, דורך דער זעהר טאקטפולער האלטונג פון ברודער דיוויס צוזאמען מיט ברודער זייער, איז געלונ-גען די מנפה אביסל אפצושטעלען. א טייל פון די באסעס, וועלכע האבען ארונ-טערגענומען פון די שכירות, האבען דאס צוריק אומגעקערט. דאך איז געבליבען איין טייל מאנופעקטורערס, וועלכע הא-בען די ארונטערגענומענע פארדינסטען נישט צוריקגעקערט. דאס האט נאטירליך שטארק גערייצט די אפעטיטען פון די אר-בעריגע בעלי בתים, וועמען עס האט זיך אויך געוואלט געניסען פון דער „פראקט-ריטי“, אויפ'ן לינקען זייט, און ענדליך האבען זיך די געקרוינעטע מאנופעקטור-ערס אפגענומען מיט מוט און האבען בא-

געענדזשער'ס באריכט. ברודער סלוצקי באריכטעט, אז ער האט ערקלערט א סטרייק געגען דער דושיגט יוניאן קלאוק קא. דערפאר, וויל די דושיגט האט געמאכט ארבייט מאך די סטרייקערנע פירמעס האנאווער, „ארע-שטיין און סטורן, און היינערמאן און הערף. די האנדלונג פון דעם אפיס ווערט גוט געהייסען.

ברודער סלוצקי באריכטעט ווייטער אז ער האט געמאכט אן אנטישטעם פאר 48 וואכען ארבייט מיט דער פירמע רייזמאן, דאמאן און ביעבער. מאכענדיג דעם אר-בייט האט די פירמע פארלאנגט אז דער אפיס זאל ארונטערגעהמען א צאחל פיר-סערס וויל זי האט נישט גענוג ארבייט פאר זיי. ברודער סלוצקי ערקלערט אז ער האט נישט געקאנט צושטימען צו דעם פארלאנג פון דער פירמע, ער האט פאר-געשלאגען די אויבערנערמאנט ארבייטס-געבער, אז זיי זאלען פארנעמען זייער אפערייטינג דעפארטמענט מיט 5 אפ-ערייטערס און אויב עס וועט זיך נאך דעם ארויסצייגען אז די פירמע האט צופיל פרעסערס, דאמאלס וועט דער אפיס בא-טראכטען דער פירמע'ס קאמפליינט אין באזען דעם פרעסינג דעפארטמענט. די פירמע האט דערצו צוגעשטימט און זיי האט באנייט דעם אלטען אנטישטעם פאר 48 וואכען ארבייט.

ער באריכטעט אויך, אז ער האט גע-מאכט אן אנטישטעם מיט דער פירמע קא-הען און הערענרייך, אז זיי זאלען געבען זייערע ארבייטער 20 וואכען ארבייט אין פארלויר פון סיוואן.

דער באריכט פון ברודער סלוצקי ווערט גוט געהייסען.

ברודער באביטז באריכטעט, אז זיין אפיס האט ערקלערט א סטרייק געגען דער פירמע סילווערשטיין און גאלדשטיין, דער-פאר וויל די פירמע האט זיך ענטזאגט צוריקצוגעהמען צו דער ארבייט ברודער סילווערשטיין, א מעמבער פון לאקאל 35, וועלכער איז געווען קראנק. נאך דעם ווי די ארבייטער זיינען געווען אין סטרייק פאר עטליכע טעג, דאמאלס האט די פיר-מע צוגעשטימט צוריקצוגעהמען דעם אוי-בענדערמאנטען ברודער.

די פירמע נאבע האט זיך ענטזאגט צו באצאהלען איהרע ארבייטער פאר זייער ארבייט. דורך דער הילפע פון דעם דו-שאט באארד אפיס איז געלעקטעט געווארען ביי די דושיגטערס 1000 דאלאר און די אר-בייטער זיינען באצאהלט געווארען.

ברודער בראדפילד באריכטעט אז די פירמע ס. און ב. נארמענט קא. האט גע-וואלט אז איהרע פינשערס זאלען אר-בייט פון שטייט. נאך דעם ווי דער אפיס האט גענומען א שטעלונג, האט די פירמע צוגעשיקט צו באשעפטיגען די פי-נישערס ביי וואך.

מיט דעם ווערט דער מיטגן נעשלא-סען. 7. לאנגער, סעק.

צושריפטען:

לאקאל 3 אינפארמירט, אז ברודער מ. מארקאס איז ערוועהלט געווארען אלס דער לעגאט צום דושיגט באארד אויף דעם פלאץ פון ברודער ווילקעס.

דער ברודער ווערט צוגעלאזען. דער אידיש נאציאנאלער ארבייטער פארבאנד לאדעט דעם דושיגט באארד צו זייער קאנווענשאן. דער סעקרעטער ווערט אינסטרוירט צו שיקען א באגריסונג אין נאמען פון דער קלאוקמאכער יוניאן. דער סעקרעטער אינפארמירט, אז ער האט געשיקט א טעלעגראמע צו פרעזי-דענט הארדינג פארלאנגענדיג פון איהם, אז ער זאל וועטמאירען דעם אימיגרי-שאן בילד.

די האנדלונג פון דעם סעקרעטער ווערט גוטגעהייסען. די לאקאלס 8, 10, 11, 17, 21, 23, 35 און 82 אינפארמירען אז זיי האבען גוטגעהייסען די רעקאמנדאציע פון דער פינאנץ קאמיטע אז ביזנעס איידזשענט פרעס זאל געשטיצט ווערען מיט 200 דא-לאר פאר וועלכען געלד ער זאל קענען שוועקמאכערען זיך ערהאלען פון זיין שווע-רער קראנקהייט.

לאקאל 9 אינפארמירט, אז זיי האבען צוריקגעוויזען די שטיצע פאר ברודער פרעס.

לאקאל 35 אינפארמירט, אז זייערע מעמבערס האבען גוטגעהייסען אפוינט-מענטס פאר ביזנעס איידזשענטס. לאקאל 23 אינפארמירט אז זייערע מעמבערס זיינען פאר עלעקשאן און גע-נען אפוינטמענטס.

לאקאל 9 אינפארמירט, אז זייער לא-קאל האט גוטגעהייסען די צוריקווייזונג פון נישטעוויטש'עס וואקיישאן.

לאקאל 21 איז נישט צופרידען מיט דעם ענטפער וועלכען דער דושיגט באארד האט זיי געגעבען צו זייער צושריפט אין וועלכען זיי האבען פארלאנגט צו וויסען די אור-זאכע ווארום דער דושיגט באארד האט נישט גערופען זייערע א פארטרעטער צו דעם קאנסעריענץ וועלכער איז פארגעקו-מען צווישען דער יוניאן און די מאנר-פעקטורערס. דער לאקאל פארלאנגט, אז צו די נעקסטע קאנסעריענץ זאל זיי ערער א פארטרעטער גערופען ווערען. דער פארלאנג ווערט באווייליגט.

פינאנץ קאמיטע באריכט: די פינאנץ קאמיטע רעקאמענדירט, אז מיסעס שטיינבערג, די פרוי פון דעם פאר-שטארבענעם ביזנעס איידזשענט פון לא-קאל 64, זאל געשטיצט ווערען מיט 50 דאלאר. די רעקאמענדאציע ווערט גוטגעהיי-סען.

באארד און דירעקטארס באריכט. די סטרייקערס פון דער פירמע אק-סעלראד פארלאנגען דאס דער דושיגט באארד זאל זיין מעהר אקטיוו אין זייער סטרייק געגען דער אויבענדערמאנטער פירמע. די סטרייקערס פארלאנגען אויך אז זייער בענעפיט זאל געהעכערט ווערען. דער פארלאנג ווערט איבערגעגעבען צום אפיס.

די פירמע פון רובין און קלינגער אינ-פארמירט אז דער אפיס פארלאנגט פון זיי צוויי הונדערט דאלאר בעקעטע פאר אונטערמיטע. די פירמע ערקלערט אז זי האט איהרע ארבייטער געצאהלט די ריכ-טיגע פרייז פאר אונטערמיטע און דער פאר-לאנג פון דעם אפיס איז נישט קיין גערעכ-טער.

ברודער סלוצקי ערקלערט, אז פון דער פירמע'ס ביכער קען מען נאך נישט ארוי-סקריגען. זיי זיינען נישט ריכטיג געפיהרט געווארען. ער ערקלערט ווייטער אז א פיל טיפערע אונטערזוכונג וועט געמאכט ווערען אויף א שאפ מיטגן פון די ארביי-טער פון דעם שאפ.

צושריפטען: לאקאל 1 עקזעקוטיוו באארד אינפאר-מירט אז ברודער איידעללאנד איז אויסג-עקליבען געווארען צו פארנעמען דעם אפיס וועלכען ברודער עמסין האט גאר-לאזט.

לאקאל 11 עקזעקוטיוו באארד אינפאר-מירט אז ברודער ברוק איז אויסגעקליבען געווארען צו פארנעמען דעם אפיס וועל-כען ברודער קוסמאן האט פארלאזט. ביידע צושריפטען ווערען גוטגעהיי-סען.

א וויכטיגער מיטגן פון דער דעזינער'ס יוניאן

ביי אונזער לעצטען עקזעקוטיוו באארד מיטגן, שבת, דעם 14טען מאי, איז גע-פייערט געווארען אונזער זיג וועגען דעם פייטלונג פון דעם באארד אף דירעקטארס בנוגע אונזער לאקאל.

מיט א צייט צוריק האט אונזער עק-זעקוטיוו באארד, מיט דער גוטגעהייסענער אונזערע מעמבערס, געשיקט א קאמיטע צו די באארד אף דירעקטארס, צו פאר-לאנגען זיי זאלען געהען אין אנבאטראכט די איצטיגע שלעכטע לאגע פון די דעזי-נערס און אננעמען די פאלגענדע פאר-בעסערונגען און זיי אויך דורכפיהרען אין פאלס אן אלגעמיינער צוזאמענשטויס מיט די מאנופעקטורערס:

- יעדער מאנופעקטורער זאל בא-שעפטיגען א דעזינער פון לאקאל 45;
- יעדער דעזינער זאל בלויז טאן די אר-בייט פון א דעזינער; (3) א מינימום סקיל אף ווידישעס זאל איינגעפיהרט ווערען.

אט דיווע פארלאנגען האט די באארד אף דירעקטארס אנגענומען און באשלא-סען עס דורכצופיהרען אין לעבען ביי אן אלגעמיינעם צוזאמענשטויס מיט די בעלי בתים.

דיווער באשלוס וועט געבען א מעגלי-כעם קייט אונזערע אלטע מיטגלידער צו ווע-רען מעהר אקטיוו ווי אויך אריינקריגען נייטע מיטגלידער.

אונזער עקזעקוטיוו באארד האט בא-שלאסען צו רופען א גענעראלעם מע-טען.

מיטגן אויף שבת דעם 21טען מאי, אום 1 אוהר נ. מ. אין 309 וועסט 23סטע סט. וואו פאלגענדע פראגען וועלען פארהאנ-דעלט ווערען:

- דער איצטיגער צושטאנד אין טריי.
- נאמיניישאן און עלעקשאן פאר נייטע 8 מיטגלידער צום עקו. באארד.
- די באשלוסען פון באארד אף די רעקטארס.

אלוא, ווי איהר זעהט, קומען יעצט פאר וויכטיגע און אינטערעסאנטע פרא-גען, ווי עס נויטיגט זיך אז אלע אונזער-ע מעמבערס זאלען באזוכען דעם קומענ-דען מיטגן, יעדער פון אייך האט מיט אומגעדולד ערווארטעט דעם באשלוס פון באארד אף דירעקטארס און האט איהר ווייסט, האבען אונזערע פינד געוואונ-גען, אז אונזערע פארלאנגען זאלען צו-ריקגעוויזען ווערען אין דער לאקאל זאל זיך צופאלען. אבער יעדער מיטגליד, ווע-ט מען דער לאקאל איז ליב און מיינער, ווע-ט מיט פרייד אויפנעמען דעם באשלוס פון באארד אף דירעקטארס און וועט ארביי-טען מיט אלע קרעפטען צו מאכען, אז אונ-זער לאקאל זאל לעבען און בליהען. יעצט, ברידער, ווען מיר האבען א ריכטיגע פרא-גראם און מיר ווייסען וואס מיר ווילען, דארף מען זעהן מאכען דעם מיטגן פאר א פוסקעס און מיט פרישען מוט ארביי-טען פאר'ן וואוילזיין פון אונזער לאקאל. עקזעקוטיוו באארד דאס 45.

די איינפירונג און בילדונג ארבייט פון דער אינטערנעשאנאל

פון פאניא מ. קאהען
(פערזענלעך עדיטירטע קאמפאזיציע)

(פארשטעלונג)

די עקסטרעם פון דער בילדונג ארבייט זיין
נעמט אים אן און ארבייט פון
דער ארבייט, און זיין וואס
דער ארבייט פון דער ארבייט פון
סטע עקסטרעם פון אונזער מיטגלידער
פארט. מיר האבן אבער געפילט, אז
מיר האבן קיין רעכט נישט צו פארנאכט
סיגען די גרויסע מאסע פון אונזער מיט-
גלידער, און אז עס איז אונזער פליכט צו
באשאפן און אנטוויקלען אין אונזערע
מיטגלידער א היט צו בילדונג. פאר דעם
דאזיגען צוועק האבן מיר ארגאניזירט די
עקסטרעם און ארבייט פון אונזער ערוי-
קייטאנאל דעפארטמענט.

די עקסטרעם און ארבייט פון אונזער
דעפארטמענט צו דער גרויסער צאהל פון אונ-
זער מיטגלידער. די ארבייט פון דער דא-
זיגען ארבייט פון אונזער מיטגלידער, צו
ארגאניזירן און פארשטעלן לעקטורעס, צו
וועלכע אלע אונזערע מיטגלידער ווערען
איינגעלאדען, נאך איר אין ארגאניזירען
קאנפערענצן און אנדערע פארשטעלונגען,
וועלכע זיינען צווישן זייערע פאפולער.
פאר דעם באקומענליכקייט פון די
מיטגלידער ווערען בעת די ביזנעס-מיט-
גען פון אונזערע פארשיידענע לאקאלע
געהאלטען פילע לעקטורעס וועלכע פאר-
שיידענע פראגען, ווי, צום ביישפיל, די
פארשטעלונג פון דער מאדערנער טרייד-
ינאן באוועגונג, ווי זיי שפילן זיך אפ
באזונדערס אין אונזער אינטערנעשאנאל,
די מערנעצען פון דער ארבייטער באווע-
גונג אין אמעריקא, טרייד-ינאנצונעם
קאלעקטיווע פארהאנדלונג, דער אינדוס-
טריעלער און פאליטישער קאמף פון די אר-
גאניזירטע ארבייטער אין דער מאדער-
נער געזעלשאפט, די קאאפעראטיווע בא-
וועגונג אין טרייד-ינאנצונעם, די באדי-
טונג פון נישט-געהייסענע סטרייקס, און
א. ו. ו.

אויך פארזאמלען זיך גרופען אין די
אפיסעס פון די לאקאלע יוניאנס, וואו עס
ווערען אָנגעפירט קורסען, וואס האבן א
שייכות צו דער ארבייטער באוועגונג אין
אירע.

פאר די באאמטע פון אונזערע לאקאלע
לען ווערען געגעבן ספעציעלע העכערע
קורסען.

די טעטיגקייט פון אונזער עקסטרעם און
איינפירונג ארבייטער זיך אויס.
ס'איז דער פלאן פון אונזער אינטער-
נעשאנאל צו באזארגען אלע עקסטרעם
פון אונזער מיטגלידערשאפט מיט ביל-
דונגס-מעטאדעס לויט זייערע בא-
דערפנישען און פעהיגקייטען.

די בילדונג ארבייט פון דער
קאנטראל און אינטערנעשאנאל ליידיס
פארשטעלונג גארמענט ווארעם יוניאן
אין פארטרום צו א ספע-
ציעלער עדיטאריאל קאמיטע, וועלכע
איז א סוב-קאמיטע פון דעם דזשענעראל
עקזעקוטיוו באאדער. די עדיטאריאל
קאמיטע באשטעהט פון 5 וויס-פערזענלעך
סען פון דער אינטערנעשאנאל.

די עדיטאריאל קאמיטע האט אבער
נישט קיין מעגליכקייט אריינצונעמן אין
אלע דעטאלע פון דער בילדונג ארבייט.
ווערען זי באשטימט דעם אלגעמיינעם
פלאן פון דער בילדונגס-קאמיטע, האט זי
אבער באשאפן דעם עדיטאריאל קאמיטע
נאך דעם פלאן, וועלכע
פירט אן דעם אלגעמיינעם פלאן פון א דירעקט-
מענט ווערט פארזאמלעט פון א דירעקט-
טאר, און עקספערט איבער בילדונג און
עריצונג (מיר אלעקסאנדער פישענעלדער
איז איצט דער דירעקטאר) און די סעק-
רעטאריאט פון דער עדיטאריאל קאמיטע,
פאניא מ. קאהען.

אס די צווייטע דעפארטמענט פארזאמלונג איז
זעהר וויכטיג פאר דעם געביט פון ארביי-
טער בילדונג. כדי אנצופירען אזא ביל-
דונגס-קאמיטע פאר דעם געביט פון ארבייט
קענטשטאט פון בילדונג און עריצונג אין
אלגעמיין, נאך אויך אן אוממיטלעכער
באקאנטשאפט מיט ארבייטער פראבלע-
מען און באזונדערס — מיט די ארבייטער,
צווישן וועלכע די טעטיגקייט ווערען
אנגעפירט. די צוואנציג פארזאמלונג פון
א וויסענשאפטליכע עקספערט איבער
בילדונג און אן אקטיווע יוניאן מיטגליד-
שאפט מעגליך צו צופאסען די מעטאדען
צו די באדערפנישען פון אונזערע מיטגלי-
דער און די לעהר-פארשטעלונג — צום בא-
דערפניש פון אונזער ארגאניזאציע און פון
דער ארבייטער באוועגונג אין אלגעמיין.

מיר ווייסען, אז קיין אר-
גאניזאציע איז נאך נישט פלאן פאר
בילדונג. טעטיגקייטען
קאן נישט זיין קיין ער-
פאלג, סיי דעם ער דרוקט זיך אויס אין
מעהר ווי די עטאבלידונג פון אונזערע
סטעיטעס ווי די יוניאן צענטערס און
דער ארבייטער ארגאניזאציעס. דער פלאן
פון באשאפן אן אינטערנעשאנאלע באציהונג
א גייסטליכע שטעלונג, וואס זאל, פון איהר
זייט, באשאפן א באוועגונג פאר אר-
בייטער בילדונג אינטערנאציאנאל דער טרייד-
ינאן באוועגונג. ווי אזוי דאס דורכצו-
פירען איז געווען אייגען פון די פראגען,
וואס מיר האבען געדארפט לייזען. מיר
האבען באשאפן, אז מיר קאנען מאכען
אן ערפאלג פון אונזערע טעטיגקייטען
בלויז דאן, ווען מיר וועלען אונזערע אונ-
זער נאנצע אויפגעקומענע אונזערע
ניע אויף די, רעכט ענד פיינ" און זייערע
באדערפנישען. מיר גלויבען, אז ווען מיר
וועלען זיי איבערצייגען אין דער נייטוועג-
דיגקייט פון ארבייטער בילדונג, און ווען
זיי וועלען דורכגעדרונגען ווערען מיט דעם
באוואוסטזיין, אז "וויסען איז מאכט",
וועלען מיר ערשט דאן זיין אויף דעם וועג
צו ערפאלג.

אין זייט פון אונזער וועכענטליכע
זשורנאל, וואס ווערט געדרוקט אין ענגליש,
איריש און איטאליעניש, ווערט אוועקגע-
געבען פאר די באדערפנישען פון דעם
עדיטאריאל קאמיטע. יעדער מיט-
גליד אונזערער באקומט דעם זשורנאל אין
דער היים. אונזערע טעטיגקייטען ווערען
אויך אנאנסירט אין דער אלגעמיינער ענג-
לישער, אירישער און איטאליענישער פרע-
סע, וואס אונזערע מיטגלידער לייענען.
מיר קומען נאנט נאכגעט צו אונזער
מיטגלידערשאפט דורך פערזענליכער בא-
רוינג. מיר זוכען צו דערוועקען אין זיי
א פארלאנג נאך בילדונג און דאן זוכען
מיר צופירען צו שטעלען דעם פארלאנג.
מיר פירן אויף שאפ מיטגלידער, וועלכע
ווערען אפגעהאלטען כמעט יעדען אונזער,
און מיר ערקלערען דאס אונזער פלאן און
אונזער צוועק. מיר אדרעסירען די בייד-
נעס מיטגלידער פון די יוניאנס. מיר אראנ-
זירען פארזאמלונגען צו צייט צו צייט
פאר דעם ספעציעלען צוועק צו פארמינער-
רעסירען אונזערע מיטגלידער אין אונזער
ארבייט, און די דאזיגע פארזאמלונגען ווע-
רען גוט באזוכט. מיר שיקען זיי דורך
פאסט ליפלעטס און אנדערע ליטעראטור.
דורך אסאך אלע מעטאדען ווערען מיר
צו מאכען קלאר פאר אונזערע מיטגלידער,
אז ס'איז נייטיג צו ארגאניזירען ארבייטער
בילדונג אלס אן ארגאניזישען טייל פון דער
טרייד-ינאנצונעם באוועגונג. מיר זוכען צו
איבערצייגען זיי, אז ווערען זייער מאכט
באשטימט אין דעם וואס זיי זיינען ארגא-
ניזירט, וועלען זיי אבער דורך בילדונג
קיינען די פעהיגקייט זיך צו באנוצען מיט
זייער מאכט אויף דעם וויקואלסטען
אופן.

די גרעסטע שוועריגקייט, מיט וועלכער
מיר דארפען זיך רעכענען אין פארבינדונג
מיט דער אנטוויקלונג פון די בילדונג טע-
טיגקייטען אינטערנאציאנאל די טרייד-ינאנצונעם
איז, לויט מיין מיינונג, די ארגאניזאציע
פון דער ארבייט. עס איז כמעט אוממעג-
ליך פאר מיר צו ציהען א גרעניץ ליניע
צווישן ארגאניזאציע און אויפזיכט אין
באצוג צו בילדונג טעטיגקייטען. די אר-
בייט פון ארגאניזירען און די עקזעקוטיווע
ארבייט זיינען אזוי צוזאמענגענומען, אז
מען קאן די ביידע נישט פאנאנדערשטילען.
דער פאקט איז, אז ביידע מוזען געמאן ווע-
רען פון איינע און די זעלבע פערזאנען.
ס'איז נאך נישט קיין גרינגע אויפגאבע
צו מאכען אן ערפאלג פון ארבייטער ביל-
דונג אינטערנאציאנאל די טרייד-ינאנצונעם. עס
פאדערט זיך דארויף א קענטניש נישט נאך
פון דער אלגעמיינער מענטשליכער נאטור,
נאך אויך פון די באטרעפנדע גרופען, אן
אינטערנעשאנאלע באקאנטשאפט מיט זייערע
שמרעכונגען און באדערפנישען. די אר-
בייט מוז מען פלאנען מיט'ן גרעסטען
פארזיכט, און דאס פאדערט פון דעם אר-
פירער אומבאגריפענע איבערגעגעבנהייט,
אידעאלאזיע, באנייטערונג, טיפען גלויבען
אין די צילען פון אונזער ארבייטער בא-
וועגונג, און אויך א גלייכע באגריף וועגן
די נוצען, וואס בילדונג קאן לייסטען דער
ארבייטער באוועגונג. עס פאדערט פיל
ענערגיע. עס צווינגט אונז צו שטעהן אין
שמעדיגער באריירונג מיט אונזער מיט-
גלידערשאפט, אום צו באוועלען זיי מיט
דעם פארלאנג צו מאכען ארבייטער ביל-
דונג אין דער אלגעמיינער ארבייטער בא-
וועגונג פאר אן ערפאלג. די פערזאנען,

וואס פירען אן די ארבייט מוזען זיין מוטיג
גענוג, ענערגיש גענוג, ענטוויקעלט
נוג ביזנעסמען אלע שוועריגקייטען און
זיך שטעלען העכער פון דעם געפיל פון
ענטמוטיגונג.
ביז צו א גרויסען גראד ווענדט זיך
דער ערפאלג פון דער ארבייט אויך אן דעם
לערער. ער מוז באוועלט זיין מיט דעם
זעלבען גייסט. ער מוז באוועלט מעהר ווי
אן אקאדעמישע באקאנטשאפט מיט זיין
געגענטשאפט. ער מוז זיין גענוי באקאנט
מיט דער ארבייטער באוועגונג, ער מוז
פארשטעהן, אז די דאזיגע באוועגונג האט
צו טאן נישט בלויז מיט טעאריעס, נאר
הויפטזעכליך מיט פאקטען און אומשטענ-
דען.

מיר גלויבען, אז בילדונג איז
די פינאנציעל געהאלב דער טרייד-ינאנצונעם
עלע זייט באוועגונג דארף זיין פינאנציעל
סירט, קאנטראלירט און פאר-
וואלטעט פון די ארבייטער גופא דורך צו-
געפאסטע ארגאניזאציעס. אויס דעם דאך
זינען גרונד האט די פילאדעלפיער קאנ-
פערענץ.

מיר גלויבען, אז בילדונג איז
די פינאנציעל געהאלב דער טרייד-ינאנצונעם
עלע זייט באוועגונג דארף זיין פינאנציעל
סירט, קאנטראלירט און פאר-
וואלטעט פון די ארבייטער גופא דורך צו-
געפאסטע ארגאניזאציעס. אויס דעם דאך
זינען גרונד האט די פילאדעלפיער קאנ-
פערענץ.

ווארפענדיג א צוריקבליק אויף'ן גע-
נעראל סטריק פון לעצטען ספרינג אין
דער ווייסע און דעם אינדוסטריעל קאן
מען זעהן, אז ער איז געווען אן ערפאלג.
עס איז נאך אבער אלץ נישט דערגרייכט גע-
ווארען דער גאנצער צוועק, פאר וועלכען
ער איז געווען געווארען, נעמליך, צו אר-
גאניזירען אין ניו יארק די אלע נישט ארגא-
ניזירטע ווייסע און דעם שטעטער. דאס
איז נאך נישט אין נאנצען דערגרייכט גע-
ווארען.

עס איז נאך היינט דא אין ניו יארק א
גרויסע צאל פון קליינע שאפמעס, וואס
זיינען נישט ארגאניזירט. טאקע דערפאר,
וואס דיזע שאפמעס זיינען קליינע און קאן
נען לייכט זיך אריבערציהען פון איין פלאץ
צו א צווייטען, איז זיי באזונדערס שווער
צו ארגאניזירען. עס זיינען דא אבער
אויך פאראן א 50 גרויסע שטעטער, וועלכע
עס איז אונז נאך דערווייל נישט געלונגען
צו ארגאניזירען און ווערען דעם דארף מען
זיך פארטראכטען.

צו ארגאניזירען אס די שטעטער אין
נישט אזוי לייכט ווי מאכט קאן זיך דוכ-
טען. דאס איז א גאנצע פראבלעם. די
ארבייטער פון יעדע שטעטער זיינען שוין
נישט איין מאל אויפגעפאדערט געווארען
זיך אנצושליסען צו אונזער יוניאן און זיי
האבען נישט געפאלט. מעגליך, אפשר, אז
עס דארף אין דער ארבייט אנגעווענדעט
ווערען אנדערע מעטאדען. יעדענפאלס,
טאן מען נישט אויפגעבען די ארבייט, —
די שטעטער מוזען ארגאניזירט ווערען. עס
איז נייטען געווען אנגעשטעלען א ספע-
ציעלען ארגאניזירער, וועלכער זאל זיך אפ-
געבען בלויז מיט דעם אלליין, דאס וועט
אפשר בריינגען דעם געווינשטען רעזול-
טאט. און דאס איז שוין טאקע געמאן
געווארען.

מען דארף אבער נישט זיין אונטער'ן
איינדרוק, אז אויף דעם געביט איז לעצ-
טענס גארנישט אויפגעטאן געווארען. אין
פארלויף פון לעצטען מאנאט איז אונז גע-
לונגען צו ארגאניזירען 16 שטעטער, אין
וועלכע עס ווערען באשעפטיגט ארום 270
ארבייטער. דאס האבען מיר געמאן דורך
די "דזשאבערס". מיר האבען אונטער-
זוכט די ביכער פון די "דזשאבערס" און
מיר האבען אויסגעפונען, אז נאך פילע פון
זיי גיבען ארבייט צו נייט-ינאנצונעם קאנטראקט
טאקס. דאס איז נישט ערלויבט לויט'ן
אנטימענט מיט דער "דזשאבערס" אסאך
סיאיישאן" און מיר וועלען זעהן, דאס זאל
מעהר נישט פאסירען. דאס וועט געוויס
זיין א שווערע זאך דורכצופירען, דאס מוז
אבער געמאן ווערען.

אס איז אן אינטערעסאנטער פאל אין
באצוג דער ארבייט.
אונטערווענדנדיג די ביכער פון די "סע-
סיל דרעס קאמפאני", פון מעדיסאן עווע-
ניו, האבען מיר זיך דערוואוסט, אז די
פירמע באשעפטיגט די "אנע קאסטומס
קאמפאני", וועלכע האלט אויף א נישט-
יוניאן שאפ. דעם שאפ האט די יוניאן
שוין עטליכע מאל פרובירט ארגאניזירען,
אבער עס האט זיך נישט איינגעגעבען. איצט
איז דער דזשאבער אויפגעפאדערט געווא-
רען נישט צו שיקען מעהר קיין ארבייט אין
יענעם שאפ.

האט דער "דזשאבער" גענומען שיקען
ארבייט אין יענעם שאפ אין דער שטיל,
דאס הייסט, נישט פארשרייבענדיג אין די
ביכער, אז ארבייט ווערט אהין געשיקט.
מיר האבען דאס אויסגעפונען און אָנגע-
קלאגט די פירמע פאר דער "דזשאבערס"
אסאיישאן. דער סוף איז געווען, דאס
דער נייט-ינאנצונעם שאפ פון דער "אנע קאס-
טומ קאמפאני" האט זיך געמוזט קאר-
שלאגען אין דער "דרעס קאנטראקטאנט".

ווענשטן פון אונזער אינטערנעשאנאל בא-
וויילונג 5 טויזענט דאלערס א יאהר פון דער
קאסע פון דער יוניאן צו שטיצען די ביל-
דונג טעטיגקייטען פון איהרע מיטגלידער.
די קאנווענשאן, וואס איז אפגעהאלטען
געווארען אין באסטאן אין 1918 האט בא-
וויילט 10 טויזענט דאלערס א יאהר, און
די לעצטע קאנווענשאן אין 1920 איז שוין
קאמא האט באוויילט 15 טויזענט דאלערס
א יאהר פאר די קומענדע צוויי יאהר.
אונזערע מיטגלידער ווערען צוגעלאזט
צו אלע אונזערע טעטיגקייטען און געלט.
מיטגלידער פון אנדערע יוניאנס ווערען
צוגעלאזען אויף דער וועג צו זייערע
ארגאניזאציעס.

לויט דא צוועצען, אז מיר האבען
אויסגעגעבען מעהר ווי די באוויילטע פון
מען. אירער די נעקסטע קאנווענשאן
וועט זיך צוזאמענקומען אין 1922 וועט
די אינטערנעשאנאל האבען אויסגעגעבען
די גרויסע סומע פון 70,000 דאלער אויף
איהר גרויסע בילדונגס-עקספערדימענט.
(פארשטעלונג קומט).

דער ערשטער מאנאט מיט'ן דזשאבנט באאדער אין דער דרעס און ווייסע אינדוסטריע

פון דזש. האלפערין (דזשענעראל מענעדזשער).

אסאיישאן" אין מאכען א יוניאן שאפ.
דאס איז געוויס א גרויסער אויפטא, נע-
מענדיג אין באטראכט וויפיל מאל די יוני-
אן האט שוין פריער געפרובט דעם שאפ
ארגאניזירען און עס האט זיך אלץ נישט
איינגעגעבען.

מיר וועלען אָנגעהן ווייטער מיט דער
ארבייט. מיר וועלען זיך נעמען שטריינג צו
די "דזשאבערס" צו שיקען זייער ארבייט
נאך צו די יוניאן-קאנטראקטאנטס, און אזוי
נאך צווינגען די נייט-ינאנצונעם קאנטראקט-
טאקס צו מאכען יוניאן שטעטער, איינצו-
שטעלען אין די שטעטער יוניאן באדינגונג
נישט. דאס איז א שווערע ארבייט און קאן
נישט געטאן ווערען אזוי ניד ווי עס וואלט
זיך אונז וועלען, אבער דאס וועט דאך גע-
טאן ווערען. אונזערע "דזשאבערס" ווע-
לען געווען ווערען צו פארמאגן ארבייט-
קייט, אויסצופירען דעם ארבייטער מיט
דער יוניאן וואס זיי האבען אונטערגע-
בען. מיר וועלען ווייטער נישט ערלויבען
קיינע אפזיכונגען פון אנטימענט, ווי
לאנג דיזער אנטימענט איז אין קראפט.

דער דזשינט באאדער אין דער דרעס
און ווייסע אינדוסטריע איז נאך, אמת, א
נייע אינסטיטוציע, איז אלט בלויז עט-
ליכע מאנאטען, אבער ער טוט שוין גוטע
ארבייט פאר'ן וואויל און בעסטען פון די
זער אינדוסטריע. און עס איז נאנט זיי-
כער, אז וואס ווייטער וועט זיין ארבייט,
זיין ווייטער אויף דער אינדוסטריע, אלץ
מעהר זיך אָנגעהן. און ארבייט צו טאן
איז דא נאך א סך. די מיטגלידער פון דעם
דזשינט באאדער ווערען גאנץ ערנסט גע-
העכט אינטערעסאנט.

די דיסטריקט מענעדזשערס פון די
אפיסעס, וואס זיינען אונטער'ן אויפזיכט
פון דזשינט באאדער, זיינען לעצטענס אינ-
סטראוירט געווארען צו צושטעלען פער-
דישע באריכטען וועלכע דער יוניאן טעטיג-
קייט אין זייערע אפיסעס. דאס איז א בא-
גריף דעם דזשינט באאדער ווערען די קאמ-
פליינטס אין די אפיסעס און ווערען דעם
וואס עס טוט זיך אין די שטעטער. אין
לעצטען נומער, "דזשענעראל" האט בר.
מ. ק. מאקאו, דער סעקרעטער פון דעם
דזשינט באאדער, שוין אנגעגעבען דעם
אינהאלט פון דעם רעפארט פון בר. י.
האראוויץ, דער מענעדזשער פון אסאיי-
איישאן דעפארטמענט. אין די קומענדע
נומערען וועלען געדריקט ווערען נאך דעם
פארטען פון די מענעדזשערס פון די אר-
דער אפיסעס, און אויך די מיטגלידער פון
דער יוניאן וועלען זיך באקענען מיט דער
ארבייט וואס ווערט געמאן אין די אפיסעס
פון דער יוניאן.

עס איז שוין געווען געמערקט אין
דער "דזשענעראל" אז בר. דזשוליוס
האקמאן איז געשטעלט געווארען בראש
פון דעם ארגאניזאציעלען קאמיטע, וואס
מיר האבען אונטערגענומען, צו ארגאניזירען
די נייט-ארגאניזירטע שטעטער. ער האט
צו זיין הילף א גאנצען סטעף ביזנעס איי-
דזשענט און די ארבייט געהט צו גאנץ
גוט. פאר דעם צוועק ווערט איצט צוגע-
פערמיט א סעריע פארשאפאנדע ליפלעטס,
וואס וועלען מיטהעלען אין דער ארבייט.
מיט איין ווארט, מיר מוזן אלץ וואס
מען קאן נאך טאן, צו מאכען די יוניאן
שטארקער, צום וואויל און בעסטען פון די
ארבייטער און דער אינדוסטריע. די אר-
בייט ווערט געמאן סיסטעמאטיש און עס
וועט געוויס בריינגען גוטע רעזולטאטען.
און קיינע אנשמיינגונגען זיינען נישט צו
שווער אס דעם ציל צו דערגרייכען.

די נאָדעל אַרבייטער אין פאַרמאָ ריקאָ

פון עלזאבעטה פרייטמאן*

קאן זיך פארגינגען בלויז איין מאל א וואך, אין דעם טאג ווען מען באקומט די שכינות פאר דער ארבייט. אין נאך עפעס א וואונדער, וואס די ארבייטער ווילען נישט ארבייטען „סטעי“?

מאנכע מאנופעסטורער פון פרויען און קינדערשע קליידער, וועלכע האבען דא פאר אהערעלאנג זיך ארוםגעריסען מיט דער אינטערעסאנטער ליידס נאך מענט ווארקערס יוניאן, האבען דארטען דערווייל געפונען א מקום מנוחה.

אין דיווע שעפער דארטען, וויינען בא' שעפטיג פון 12 ביז 200 ארבייטערניגע, און נאך דריי מאל אזוי פיל ארבייטער פאר זיי אין די היימען. אין די פעקטאריס פארדינען די ארבייטערניגע פון 8 ביז 7 דאלער א וואך. די הייט-ארבייטער 4 דאלער א וואך.

מינט אבער נישט, אז בלויז פרויען קליידער ווערען געמאכט אין פארמא ריקא. מען מאכט דארט אויך קליידער פאר מענער און באים. מען קאן זאגען, אז עס וועט נישט לאנג נעמען און פארמא ריקא וועט מאכען אלליין די קליידער פאר דער דארטיגער באפעלקערונג. אין די מענער-קליידער פעקטאריס, אין דער שטאט ארעסיבא, זיינען געבראכט געווארען די בעסטע מאשינען און געציג, און עס וועט רען דארט באשעפטיגט הונדערטער פרויען, ביים פאבריצירען מענער קליידער און קליידער פאר קינדער. וויינען פארדינסטען זיינען פון 3.50 דאל. ביז 5 דאלער א וואך.

א מאנופעסטורער פון באים סייט לאר בלונעס האט געעפענט א פעקטארי אין סאן דזשאן. עס ווערט דארט גע-מאכט די ווייסע בלונעס מיט בלויס סייט לאר קאלערס, מיט קאפס און טאפס. די קאלערס און קאפס זיינען מיט כרייד. דיווע ארבייט ווערט אויך ארויסגעגעבען די פרויען צו מאכען אין דער היים. אין איין הויז וואס איז האב באזוכט האבען דריי וועסטער ארבייט אויף די בלויז וועט זיי האבען צו קאמפליט פארמיט געמאכט, מיט באטענהאלס און באטאנס, גענעהט מיט ווידע אייגענע קאסטען און געציג, און דאס אלעס האבען זיי גע-מאכט פאר דעם מיערעלען פרויען פון 2 דאלער א דאזען! די דריי פרויען הא-בען געשקלאפט צוויי טעג, פון פריה ביז שפעט אין דער נאכט אריין איידער זיי האבען פארמיט געמאכט צוויי און א האל-בען דאזען פון די בלונעס.

לעצטענס האט מען אויך גענומען אריי-בערבירענען אהער פרויען פון פארמא ריקא, אלס פעקטארי ארבייטער. אין ברוק-לין איז דא א פעקטארי וואו עס ארבייט טען 30 אועלכע פרויען און זיי קאנקוריר-רען מיט די יוניאן ארבייטער. קיינע פון די פארמא ריקא'ער פרויען באלאנגען נישט צו א יוניאן. זיי זיינע דאנקבאר פאר דער געלענעהייט וואס מען בריינגט זיי אהער און ווען זיי באקומען דא פון 10 ביז 15 דאלער א וואך מיינען זיי אז מען מאכט זיי גליקליך!

מאנכע פון די ארבייטער אין פארמא ריקא וויינען ארויס א פארלאנג צו זיין ארגאניזירט אבער ווי עס שיינט, זיינען זיי צו דעם נאך נישט דערוואקסען, נישט די מענער און נישט די פרויען.

די פראגע איז: וואס איז צו טאן אין דער אנגעלענעהייט?

דער איינציגער ענטפער איז, אז די יוניאנס פון די פאראייניגטע שטאטסן דארטען, די ארבייטער פון פארמא ריקא זאלען ארגאניזירט ווערען. מען דארף זיי לערנען זיי זאלען פארשטעלן דעם ווערט פון ארבייט, זיי זאלען וויסען, ווי שרעקליך זיי ווערען עקספלואטירט פון די אמעריקאנער מאנופעסטורערס וואס קומען אהין עפענען פעקטאריס.

עס וואלט נישט שאדען, אז א פאר-טרעטער פון דער אינטערעסאנטער לייד דייס גארמענט ווארקערס יוניאן זאל פאר-רען אהין שטודירען די לאגע און זיך בא-קענען, ווי אזוי יענע ארבייטער קאנען ארגאניזירט ווערען. עס איז דארטען שוין דא אן ארגאניזאציע וואס רופט זיך: „די פרייע פערעראציע פון די ארבייטער אין פארמא ריקא“. דיווע ארגאניזאציע וואלט געגעבען יעדע מעגליכע הילף אמט-ריקאנער ארבייטער פארטרעטער, וואס וואלטען קומען אהין העלפען יענע ארביי-טער ארגאניזירען.

די שפראך דארף דערביי נישט ווין קיין אפהאלט. ענליש און שפאניש ווערט דארט פיל גערעדט און מיט דיווע צוויי שפראכען קאן מען דארט נאנט נישט זיך צונויפערדען. מען דארף יענע ארבייטער באקענען מיט'ן קלאסען-קאמף און זיי אנט-וויינען דעם וועג, ווי זיך צו באפרייען פון דער שקלאפעריי אין וועלכער זיי ווע-רען אריינגעווארפען. וועט די אינטערנע-שאנאל ליידיס ווארקענט יוניאן?

מיטעלסטען איז דער ארבייט

באטען ווייטמאס אהין אריינגעוועהן. האב איך זיך געמאכט, אז איך וויל נישט פון די וועג, האב אריינגעפארט אין א שאפ און גענומען דענען צו דער „פארלייד“. איך האב איהר דערזעהלט א באכער מעשה... און זי האט מיר דורכגעפיהרט די נאנצע פעקטארי און מיט גרויס בא-גייסטערונג מיר געזאגט, אז מאנכע פון די פרויען וואס ארבייטען דארט פארדיר-נען, „אזוי פילע ווי זעקס דאלער א וואך.“ אין יענע פעקטאריס ווערען באשעפ-טיגט ארום 25,000 פרויען און מידלעך, ווערענד אין די היימען ווערען באשעפ-טיגט ארום 150,000 פרויען און מידל-לאך. די מידללאך זיינען אריבער סקול קינדער, דאס הייסט, קינדער, וועלכע הא-בען נאך געדארפט געהן אין סקול. אבער אזוי ווי עס איז נישט גענוג סקולס פאר אלעמען, ארבייטען זיי ביי עמבראידערי און העמסטריינג. זיי ארבייטען, נא-טירליך, פאר א זעהר נידריגען, קלענ-ליכען לוינ.

די פרויען וואס מען צאָהלט פאר די נארמענס מיט האנדלעמאכטע עמ-בראידעריס זיינען אויך קלאַנערדיג. פאר בלונעס און „שעמיס“ אויף וועלכע עס ווערט אויסגענומען מיט'ן האנט זומער-פויגעלאך, בלומען אדער בלעטער, ווערט געצאָהלט פאר דער ארבייט פון 90 סענט ביז \$2.50. אזא בנד צו מאכען נעמט פון צוויי ביז פיער טעג אפילו ביי א גע-ניטער „האנט“. דערביי זיינען די אר-בייטער פארמאטורסליך אויב עס מאכט זיך ערנעץ א שטיקל „דעמערזש“. אין אזא פאל דארפען זיי נאך באצאָהלען פאר די וואַרע. ווייטמאס וואס ווערען פארקויפט אין די סטארס פון אונזערע גרויסע שטעט פאר 20 ביז 35 דאלער ווערען דארט פראדוצירט פאר 5 דאלער א שטיק און אפשר נאך פאר ווייניגער. די מענערשערס פון יענע פעקטאריס באקלאַנגען זיך, אז יענע ארבייטערניגע ווילען נישט ארבייטען „סטעי“, זיי וויל-לען נישט כסדר ארבייטען. דאס קומט ווארשיינליך דערפון, וואס די ארבייטער-ניגע קריגען פאר זייער ארבייט אזוי שלעכט באצאָהלט, אז זיי פארלירען דעם חשק צו ארבייטען. אנט זיינען יענע פרויען נאך נישט צוגעוואוינט צום פעקטארי-לע-בען, זיי ווילען נאך ווין אין דרויסען. אבער אזוי ווי דער קאמף פאר דער עק-זיסטענץ ווערט דארט אלץ שווערער, ווע-לען זיי דארט מוזען ווערען „סטעי“ ארבייטער.

מען דארף אבער נישט מיינען אז די לעבענס מיטעל זיינען דארט ביליג. רענט פאר א „הויז“, וואס באשטעהט פון איין צימער, קאסט פון 12 ביז 18 דאלער א מאָנאט, און אין איין צימער אועלכען וואוינען גאנצע פאמיליען פון 6 געשען און מעהר. א פונט נישט איבערגעברענגט קאפע, וואס וואקסט טאקע אויף דעם איי-זעל נופא, קאסט 28 סענט. רייז און בעבלאך זיינען די הויפט מאכלים. דאס ווערט געבראכט פון די פאראייניגטע שטאטסען און עס קאסט פון 10 ביז 18 סענט א פונט. געטריקענע קאדריש איז דארט א לוקסוס ארטיקל, וואס מען

די נאָדעל אַרבייטער פון די פאראיי-ניגטע שטאטסען ווייסען נאנט ווייניג, אונטער וועלכע באדינגונגען עס ארבייטען די נאָדעל אַרבייטער אויף דעם וואונדער-שענעם אינזעל פארמא ריקא. ווייסען די היגע ארבייטער וויפיל יענע ארבייטער ווערען עקספלואטירט פון די אמעריקאנער באלעבאטס?

דער ערשטער איינדרוק וואס מען בא-קומט באווענדיג דעם אינזעל רופט ארויס באנייטערונג. מען ווערט ענטזיכט פון דער שענקייט פון דער נאטור. מען ווערט אבער באלד אפהענגיק, ווען מען דערזעהט אין וועלכער ארימקייט, און אונטער וועל-כע גיטסיאניטאטע באדינגונגען יענע אר-בייטער זיינען געוואונגען צו לעבען. געהענדיג אין נאס, קאן מען זעהן ווי די פרויען זיצען אין די בודעס (אועלכע הייזער מיטשיינס געזאָגט) און מאכען נאנצע בערג בלחשעס, פאר מידללאך און פאר אינגלאך, ווייסטען און העמדרע פאר פרויען און אונטערזעצטאטיקען. און ווען מאנכע באזוכער פאראינטערסירען זיך צו וויסען עפעס מעהר און קוקען זיך צו צום לעבען פון יענע ארבייטער, איז פאראן א סך וועגען וואס נאָכצוהענגען. די זאך דערפון איז אזוי: ווען די נאָדעל אַרבייטער אין די פאראייניגטע שטאטסען האָבען גענומען דא פארלאנגען בעסערע ארבייטס-באדינגונגען האָבען די באַסעס גענומען זוכען א ביליגערען אר-בייטס-מארקט, און זיי האָבען דאס געפון נען אין פארמא ריקא. און די פרויען פון פארמא ריקא זיינען געווען נאנט צו-פרייען, וואס מען האָט דארט געמאכט שעפער און זיי האָבען באקומען א נעלע-גענהייט צו ארבייטען.

די זאך איז נאנט איינפאך: ווען אונז-זער דערגינג האָט איבערגענומען פאר-מא ריקא, אין יאהר 1898, איז די באפעל-קערונג דארט געווען 900,000. דער לעצ-טער צענזוס האָט אָבער געוויזען, אז די באפעלקערונג איז געשטיגען צו 1,300,000. און מיט דעם וואוקס פון דער באפעלקערונג איז דארט שווערער געווארען דער קאמף פאר'ן לעבען. עס איז געווארען צו שווער פאר די מענער אלליין צו טראגען אויף דעם יאך פון פרינס און די פרויען האָבען אויך געמחט זיך אוועקלאזען ארבייטען. און זיי האָ-בען אנגעפאנגען מאכען אין זייערע היי-זען פראמפולע עמבראידערי ארבייט און האָבען נאך געדאנקט זייערע אויט-בייטער פאר געבען זיי די ארבייט.

אבער די ארבייט ווערט געמאכט נישט בלויז אין די היימען, עס זיינען שוין אויך דא פעקטאריס. אין די פעקטאריס ווערט געמאכט ווייסטען און אונטער-וועט. די פעקטאריס באלאנגען צו אמט-ריקאנער מאנופעסטורער. נאטירליך, האָט זיך מיר געוואלט באזוכען יענע פעק-טאריס, מען האָט מיר אבער געזאגט אז ס'איז „גענען די רולס“. עס איז פאר

(*) די שרייבערין האָט נישט לאנג צוריק באזוכט פארמא ריקא און דער ארטיקל איז געשריבען געווארען ספעציעל פאר די „גע-רעכטיגקייט“.

ווענערשע און קאמפאני (פערזענליך)	2.00
די פיס, בעקט קלשוק קא. 158 וועקס	75.68
בענגא דזש.	4.00
ספינער און ראם, 12 וו. 18 מע 18	19.25
ד. סטראוס, 12 וו. 21 מע 21	40.25
פערלשון און קאנען 15 וו. 18 מע 18	23.35
ש. לאדווינסקי, (פערזענליך)	2.00
די ארעל קלשוק קאמפאני, 227 וו.	22.77
די דארטער קאפס קא. 13 וועקס	106.06
א. רעניק (פערזענליך)	2.30
מארגעס מארקס, 127 וו. 25 מע 25	46.93
פ. ראזענבלום, (פערזענליך)	2.00
ע. דובערמאן (פערזענליך)	2.00
מאלדערג און קיסען, 118 וועקס	91.67
וואלקאן און פאטשאניק, 21 וועקס	30.50
אלעזאנזש יאָדיסע, 18 א. 30 מע 30	39.45
(5 דאל. פון באס)	16.27
גווינעמאן און פינקעל, 29 וועקס	20.50
ק. און וו. 22 א. 21 מע 21	6.40
מילשטיין און גראד, 319 זיכער	2.00
מע עיון.	2.00
דזש. גרובמאן, 38 אינס 30 מע 30	2.00
(פערזענליך)	2.00
פיקער	2.00
גערטער דזשע קאמפאני 26 אינס	22.71
ע. 33	14.80
פ. גאלדשטיין, 10 וו. 22 מע 22	4.00
מ. קאזען, 22 וו. 28 מע 28	5.52
פ. בליקערסאן, 21 וו. 19 מע 19	
(ווייטערע פאריינעוונגען שטען)	

גאלדשטיין ברשא. און ברודערמאן	19.36
3 וועקס 21 מע 21	60.25
פ. ס. סולווער, 226 וו. 36 מע 36	76.60
ב. וויינשטיין, 20 וו. 26 מע 26	2.00
גוד קוואליט, 64 פערזע עיון.	11.00
פישמאן, 74 יוניווערסיט פלייס	2.50
מיקסער און קארפען, 4 וו. 16 מע 16	21.00
פלייטבערג, 26 מע 26	16.40
ה. העלמאן און קאמפ, 110 וועקס	25.00
27 מע 27	6.00
מילער ברשא, 29 וו. 30 מע 30	25.92
בלאווער ברשא, 1372 ברדוויי	10.62
פישערס און פישערס, 54 וועקס	42.22
פאוללעס גארמענט קארפ., 113 וו.	11.23
סעס מעקדשא, 194 וו. 27 מע 27	28.00
ארשאנא און בעלשער, 302 וועקס	3.86
פלייטקין ברשא, 135 וו. 26 מע 26	32.00
נידעלמאן און קאמפ, 143 וועקס	2.00
28 מע 28	29.00
י. לויבאוויטש, 88 וו. 21 מע 21	40.00
גויטעלמאן, 119 וו. 33 מע 33	37.00
ה. צימערמאן, 131 וו. 24 מע 24	34.00
לואיס לינס, 120 וו. 31 מע 31	3.50
מ. ס. און פ. דזשע קא, 136 וו.	2.00
21 מע 21	1.50
פערזען און ראזענבערג, 38 אינס	1.00
30 מע 30	52.50
שעפ. מילער (פערזענליך)	
ש. בולשע (פערזענליך)	
ה. קאנען (פערזענליך)	
פ. פיעטרא און דזש. מארשאני (פער-זענליך)	
גויטעלמאן און קאמפ, 48 וועקס	
21 מע 21	

י. וויינער	16.76
שיש קלשוק	26.30
סטיין און בלעין	71.70
בלאווער ברשא. (אדישענאל)	24.00
מאדעל ווערונג א.פ. קא.	43.78
נארווי	44.70
ד. ס. דאק	6.75
בעיקר און קאנען	6.00
ע. קעלער (אינדיוידואל)	2.00
א. סילווערשטיין (אינדיוידואל)	2.00
וועלל מעיד קלשוק	28.93
איוואר קלשוק	43.00
פ. ס. ל. מאנז. קא.	30.20
פארימאן	14.00
מאכער	2.50
בארנעס לעוויין	37.00
גודמאן	46.00
א. דזש. קריסטאל	21.08
א. זעלער	15.44
ג.ע. ווייבעל	22.83
מאקס שווארץ	14.57
קולער און רא	34.34
דזש. האדעס	49.00
גויטעלמאן (אינדיוידואל)	2.00
הויזשבערג און פרידמאן	23.25
לעוויין ברשא.	56.98
פעטשן קלשוק	12.50
ר. עפשטיין	20.00
סאנדלער	10.60
בענזראס און גאלדשטיין ברשא.	34.26
לאזאר און קאמפ	4.20
ב. שוסטער	10.26
א. פארשילאס און קא.	113.68
לעיד און קאמפאניזש	37.87
שעפ. פישמאן	29.48
ב. מאנדעלבאום	55.62
סעס סאמועלס	98.00
קאמפער (אינדיוידואל)	2.44
סילווערמאן און סאן	25.75
וו. פיליפס	44.50
ווייטמאס און גודעלמאן	28.00
ג. בעקמאן	38.87
מעמבעל און פארבער	32.50
ווע. איצקאוויץ	26.47
ווייטמאס און סארימא	49.50
ראדאלסקי	13.69
ליוואן און פראק	22.00
ראזאן און ברוקס	34.00
וואגין	39.00
מילער און מאנדעל (באלאנס)	8.00
ה. גרינבערג	38.45
ע. קאליבער	44.00
עיומאן עלליסאן און ליפסאן	58.65
ו. זונט (באלאנס)	1.50
באדען און פומאן	22.00
ס. ב. קאסיר (באלאנס)	29.00
טעלעוויז און דערווא	10.00
זאבלאדאווסקי ברשא, 1848 לעק סינגאן עיון.	\$ 2.75
גאלדשטיין און פרידמאן, 156 וו.	17.00
22 מע 22	33.48
וואלדמאן, 866 ברדוויי	2.00
ראזאן און ברוקס (באלאנס)	26.00
פרינק שווארץ, 248 וו. 23 מע 23	37.98
ב. שיש און סאן, 145 וו. 18 מע 18	16.38
פרינקען און סאן, 61 וו. 15 מע 15	2.00
מ. ברענער (פערזענליך)	24.00
פרידמאן און וואלפערס, 38 וועקס	12.00
26 מע 26	30.39
ראזאן ברשא, 1115 ברדוויי	25.00
ראזענבערג און פישקין, 5 וועקס	6.00
31 מע 31	40.60
לאזענשטיין און ראזענבערג, 141 וו.	56.00
28 מע 28	57.27
גודמאן (באלאנס)	51.60
יוניווערסל סקויר קא, 333 זיכער	27.00
מע עיון.	29.33
דזשעמאס פינגער, 141 וועקס	30.00
23 מע 23	38.38
ל. גערשטאן, 138 וו. 25 מע 25	45.00
באקאוויטש ברשא, 51 וו. 14 מע 14	11.60
קליין און פרידמאן, 42 וועקס	47.71
25 מע 25	2.00
קישלעבסקי, 204 א. 107 מע 107	33.65
דרייפוס און בלומענעלער, 23 וועקס	15.06
25 מע 25	6.00
סטימבעל דזש. מאינע, 6 א. 32 מע 32	36.04
שעמאן דזשע, 81 וו. 25 מע 25	2.50
ד. בלש, 81 סעקאנד עיון.	30.00
הערי קראקאן און קא, 32 וועקס	5.20
18 מע 18	3.00
מיטשעל סקויר קאמפאני (פער-זענליך)	16.00
י. באנער, 156 וו. 21 מע 21	4.00
ה. גאלדבערג און סאן, 13 אינס	
17 מע 17	
פינקעלמאן און פינגער, 136 וועקס	
24 מע 24	
ר. דזש. ל. קלשוק קא, 100 וועקס	
21 מע 21	
מ. ריבער (פערזענליך)	
רעליעבעל דזשע קאמפאני, 36 א.	
22 מע 22	
ה. סאדקאוויטש, 99 סעדימאן עיון.	
(באלאנס)	
זאנעק, 150 וו. 22 מע 22	
דודלעל לעסער, 141 וו. 20 מע 20	
סעיד דייט דזשע קאמפאני (בא-לאנס)	
מיל. קלשוק קאמפאני, 34 וועקס	
15 מע 15	
י. גאלדשטיין און סאן, 2 וועקס	
20 מע 20	

טרייד און ארגאניזאציע פראגע

עלעקשאנס אדער אפאניט מענטש?

ווערמער רעדאקטאר: — אין דעם פארלעצטען נומער, "נערעכטיגקייט" געפינען מיר אן ארטיקל פון ברודער לעווין, אונטער דעם נאמען: "עלעקשאנס אדער אפאניט מענטש אין דער קלאס מאכער יוניאן?" ער רעדט דאס מיט א סאראסטישען טאן, נעמען דער "רעמאקאטישער בעוועגונג", וואס רום זי ווילען דורכפירען עלעקשאן אין אונזער יוניאן, און ער פארפעהלט עס נישט אנצופירן: "דעמאקראטיע א לא ווילסאן." לאמיר זעהן, ווי ווייט עס איז ריכטיג.

ברודער לעווין זאגט, דאס דעם עקס פערמאנענט פון עלעקשאנס האבען מיר דורכגעמאכט אין די פריהערדיגע יאהרען אין אונזער יוניאן, און די רעזולטאטען האבען אונז געצייגט, דאס נאך מענשען, וועלכע זיינען געוועזען מיט דער בעוועגונג, און נישט חן געווען ביי די מאסען, די יעניגע פלענען ערוועהלט ווערען.

אין דיינע, דאס דער ברודער מוז נאך האבען דעם אלטען בעגריפע איבער דעם קלאס מאכער, ווי אין די אלטע נומע צייט, ווען דעם קלאס מאכער האט מען געקענט געווינען ביי א מיטינג, מיט א שטארקען, "אריינגעלען ספיטש". דער קלאס מאכער פון יאהר 1921 דענקט אנדערש ווי ער פלעגט דענקען אין 1913. ער איז מעהר ענטוויקלט, ער איז ערצויגן געווארען דורך דעמאקראטישע פיהרונגען, און ער איבער דיינקט ער אנדערש, ווייל, דאס זיינע פיהרער זאלען ער וועהלט ווערען דעמאקראטיש, ער זאל אויך האבען א שטיקל דעה אין דער פיהרונג פון זיין יוניאן.

יעצט, בנוגע די אפאניט מענטש וואס עקזיסטירען יעצט, ווייסט יעדער איינער וועלכער איז נאכהענט צו דעם אפיס, דאס קיין נייע מענשען זיינען מעהר נישט אנגעשטעלט געווארען אין דער צאהל, אזוי פילע ווי פילע עס איז פארבליבען פון די אלטע צייטען, וועלכע איך דענק דאס אונזער יוניאן וואלט געקענט אויסקומען און ווי; און אויב עס קומען אריין יונגע אינטעליגענטע מענשען, וועלכע זיינען פאסערנדיק פאר דעם אמט, און וואלטען מיט דער צייט געקענט זיך ענטוויקלען אין גרעסערע ארבייטער פיהרער, ווערט מען דאך אפאניטעט ביי די מענעדזשערס, און מען זיין געהאנדעלט ווערט פראפאגאנדע, מיט מען מען יע זיין איינשטימיג אדער נישט, מוז מען מיט דער צייט אנפאנגען דיינע קען אזוי ווי דער מענעדזשער, און האט דאס אזוי ווי זיין באלעבאס הייסט איהם. מען דער בלונדע איינזשעט דיינקען און פיהלען אנדערש מוז ער טאן אזוי ווי מען הייסט איהם, אויב נישט קומט איהם אויס צו רעזיגנירען, אדער מען שיקט איהם אוועק אינגאנצען. אבער ווער וויל זיך איינרייסען מיט דעם מענעדזשער? מען וויל דאך אפאניטעט ווערען ווידער, פארבויגט מען פרינציפען אן א זיט, און מען ווערט דערווילע א קליינער באלעבאס, און אויף דעם, "ברודער" ארבייטער קומט אן ארונטער, ווייל וואס פיר א פערזאנלעכקייט האט ער צו איהם, ער האט איהם דען עלעקטעט? ער ווייט נור דעם מענעדזשער.

דער לעווין זעה איך נישט איין, ווי ברודער לעווין איז אויסגעהאלטען, דערמיט וואס ער דיינקט, דאס עס איז נישט גענוג פאר דעם ארגאניזאציען זיך צו פארעמען מיט אזעלכע פראגען ווי עלעקשאן; גראדע פארקערט, נור יעצט איז די צייט צו נעהמען אין אנבעטראכט די פראגע, און זי בעהאנדלען. זאל מען געבען א געלעגנהייט די יונגע אינטעליגענטע מענשען, וועלכע זענען פילע אין צאהל, זאלען זיי זיך טאקע שטיצען אין דער באוועגונג, און טאקע געפעהלען ווערען די מעמבערס פון אונזער יוניאן, און אז זיי וועלען עלעקטעט ווערען נאכדעם, ווי זיי וועלען דורכגעהן די עקזאמיניישאן וועלען מיר האבען א שטארקערע און געזונטערע יוניאן.

ח. ווילענבערג, לאקאל 1.

וועגען די פרינטער ארבייטער.

ווערטער רעדאקטאר: — איך רעכען, אז ברודער דעניש האט נישט ריכטיג באמערקט — רייזענדיג וועגען די פרינטער אין זיין וועכענטליכען איבער-בליק — אז דערמיט וואס די ארבייטער האבען געהאנגען 44 שטונדען א וואך ארבייט, וועלען זיי אפמאכען דעם פארלוסט פון די 4 און פינף דאלער, וואס איז פון זיי ארונטערגענומען געווארען, אלס פרייטע, וועלכער ווייט גאנץ גוט די לאגע, קאן איך דא זאגען, אז וועגען, "אפמאכען" איז נאך קיין רייד נישטא. פרינטינג איז נישט קיין סיוואן טרייד, וואו מען קאן "אפמאכען" אווערטען איז אויך נישטא. און ענדע וואך, ווען א פרינטער קריגט זיין "פיי", פלעט איהם טאקע אויס די 4-5 דאלער. אלזא, עס איז נאך נישטא קיין רייד וועגען, "אפמאכען". די 5 דאלער זיינען א פארלוסט צו די ארבייטער, און די 44 שטונדען קאנען דעם פארלוסט נישט "אפמאכען".

אבער עס איז נאך א פאקט, — וואס ברודער דעניש ווייט עס נישט, — אז נישט 5 דאלער איז ארונטערגענומען געווארען, נאר 7 און 8 דאלער און מעהר. די "מעשה" דערפון איז אזא:

אזוי ווי אין אלע טריידס, אזוי זיינען אויך די פרינטערס באלעבאס פאראיי-ניגט אין א "יוניאן", אזא "יוניאן" וואס רעגירט ממש איבער די ארבייטערס יוניאן — וועלכע איז ווי אלע אמעריקא-נער יוניאנס, רעאקציאנער און קארופס און האט א אינטערעס אין די ארבייטער ביי דעם געזעצן ווייטעט נישט. אט די "באלעבאס יוניאן" האט עס אנגעפיהרט דעם קאמפ ארונטערצושניידען פון די היידזשעס, און זיי איז, "געלונגען" צו זינען די לידערס מיט ארונטערגענומען, אז מען דארף ארונטערגענומען פון די וויי-דזשעס. און אזוי איז עס געשעהן... אבער ווארט, די רעאקציאנערע באלעבא-ס זיינען נאך נישט פארטיג. איצט האט מען זיך גענומען צו זייערע אייגענע "ברידער". נישטא א טאג וואס זיי זאלען נישט אריינשיקען צו זייערע באלעבאס ברודער, "לימערטור", וואו זיי לערנען זיי ווי אויפצופיהרען זיך מיט די ארביי-טער, ווי צו האנדלען מיט זיי, ווי אנציי-נעמען ארבייט, ווי צו מאכען פראפאגאנדע און אזוי ווייטער. "די פרינטער יוניאן" איז איינע פון די רעאקציאנערסטע אין לאנד און זי נוצט אויס איהר מאכט ביון סוף... אבער איצט, "אניטריט" זי אזוי ווייט צווישען איהרע מעמבערס, אז זי דיקטירט זיי זאגאר וויפיל צו צאהלען אן ארבייטער, און איצט, ווען די וויי-דזשעס פון די ארבייטער איז געשניטען געווארען אויף פינף דאלער, קומט צוגעהן די באנדע און זאגט אז דאס איז נאך וויי-ניג, אויב דו, באלעבאס, האסט אנגע-האלטען אן ארבייטער, וועלכער איז דיר געפאלען און דו האסט איהם געצאהלט איבער די סקיל א דאלאר צו צוויי מעהר, נעהם עס איהם ארונטער! און די בא-סעס, נאטירליך, זיינען, "צופרידען" דער-פון — און אט די עטליכע דאלאר האבען זיי איצט ביי דעם, "וויידזשקאט" געלע-גענהייט אויך ארונטערגענומען, און אזוי קומט אויס אז ווען אן ארבייטער האט גע-קאנען פריהער איבער די סקיל צוויי דא-לאר, האט מען איהם איצט ארונטערגענו-מען א די צוויי דאלאר, אי די פינף, קומט שוין אריי זיבען, און א.ו.ו. וועט איהר דאך פרעגען: וואס זאגט די יוניאן? די ארבייטער? וועל איך אייך ענטפערען, אז עס איז נישטא קיין יוניאן, און עס איז נישטא פאר וועמען צו קלאגען, עס איז נישט ווי אין א אידישען טרייד, וואו עס איז דא ווער עס זאל אייך באשיצען. די פרינטער באלעבאס טוען מיט די ארבייטער וואס זיי ווילען און ווען איינער, "קוקט", זאגט מען איהם אויף דעם אמעריקאנעם לשון: "דו גלייכסט נישט דעם שאפ, טא נעה זיך

בעסערס"... און בעסערס איז נישטא. ווייל אין די נישט יוניאן שטעטער איז די לאגע נאך ערנער... קיינמאל האט די ווילדע רעאקציע נישט אזוי געבושעוועט ווי איצט. עס איז פשוט א וועהטאג צוגעהערן וואס בייטער ארויפפיהרען אויף א בעסערען וועג אין נישטא. לידעס מען... אלזא, קאן שוין זיין א רייד וועגען אפמאכען דעם פארלוסט? אין די גוטע צייטען איז די לאגע פון דעם פרינטער נישט גע-ווען קיין גוטע. באדענקט אייך: א טרייד וואו מען האט געארבייט 48 שטונדען, און די סקיל: א פערסענען 42 דאלאר און א פידער 32 דאלאר. ווייטס איהר וואס דאס האט געמיינט אין צייט פון יקרות פאר דעם פארהייראטען מאן? און איצט, ווען די וויידזשעס זיינען געשניטען גע-ווארען און דער יקרות הערשט נאך, קען דער פארהייראטער פערסענאן מאכען א לעבען מיט 36-37 דאלאר א וואך, און דער פארהייראטער פידער מיט 26-27 דאלאר א וואך? (וועגען די וועזער רעדט מען דא נישט — זיי זיינען אין א באזונ-דער יוניאן און זיי קריגען בעסער בא-צאהלט. מיר ריידען דא נאך וועגען די פערסענלעכע און פידערס, די וועלכע טוען די שווערע ארבייט).

און מיינט איהר אז פרינטינג איז אזא טרייד וואו די באלעבאס זיינען, "ארי-מע לייט"? עס הויבט זיך גארנישט אן. פרינטינג באצאהלט זיך גאנץ גוט פאר די באסעס, אבער נישט פאר די ארבייטער. איך ארבייט אין א יוניאן שאפ אויף דער איסט סייד, וואו 99 פראצענט ארבייט ווערט נאך געמאכט פאר די אידישע יוניאנס, און לאזט מיר אייך זאגען, אז די

אידישע יוניאנס באצאהלען זעהר גוט. איך האב קיינמאל נישט געזעהן זיי זאלען זיך דינגען, מען מאכט פאר זיי די ארבייט אפט פויקט זיי אפ דער באס און מען גיט זיי א העלפט פון וויפיל זיי האבען באשטעלט — און דער באס שיקט אריין דעם "ביל" און זיי באצאהלען... און אז די "לידערלאך" קומען נאך אמאל אריין אין שאפ, איז מען מיט דעם באס א גאנץ צער מאכער, און מען קלאפט זיך אין פליי-צע מעשה בראט. אלזא, ווי איהר זעהט, מאכט מיינ באס און אלע באסעס א גאנץ פיינעם לעבען, פונדעסטוועגען, "טריט ער" זיינע ארבייטער אזוי ווי הינט, און אזוי באציהען זיך אלע באסעס צו זייערע אר-בייטער. די יוניאנס, וועלכע מאכען זייע-רע פרינטינג אין די יוניאן שטעטער הא-בען וועניגסטען געקענט ווירקען אינדר-עקט צום גוטען פון די ארבייטער.

אין דעם, אז וויפיל איך האב דא געזאגט, וועט אביסל באקענען די לעזער מיט דער לאגע פון די פרינטער ארבייטער, און צו דער זעלבער צייט וועט עס אויך זיין א לעהרע פאר די אלע וועלכע מאכען זייערע פרינטינג אין די יוניאן שטעטער, אז זיי זאלען וויסען וואס זיי האבען צו טאן.

און אלגעמיין איז ווערט אז דער עולם זאל וויסען וועגען די פרינטער ארבייטער, זייער לאגע און לעבען, ווייל עס ווערען פארשפרייט, "לעגענדעס" מצד די באסעס, אז די פרינטער ארבייטער קריגען, גוט באצאהלט" און זיינען "גליקליכע ארביי-טער". דאס ווערט נאטירליך געטאן מיט דעם אבזיכט צו קאנען רייסען די פריי-עולם מיט דער אמת'ער לאגע פון דעם פרינטער ארבייטער.

זאל דערפאר דער עולם וויסען דעם אמת! ספעציעל די אידישע יוניאנס, וועלכע מאכען זייערע פרינטינג אין די אידישע יוניאן שטעטער. מיט גרום, א פרינטער.

קוויטירונגען פון די קלאס-שעפער פאר די אמעריקאנישע סטרייקער

(ווייטערע קוויטירונגען)

דאשעסקי און פרידמאן	8,00	סאנעריד און שווארץ	20,33
סעס ליפאט	8,00	ל. ע. ראזענפעלד	2,00
פ. פלישער	85,80	ל. ע. ראזענפעלד	2,00
דזש. גוללעט	88	מ. סיראטין	4,00
קירשענבערג	23,40	סטיילעקעס קאז און סופ קא.	36,26
מ. און ס. קלאוק שאפ	16,00	לואיס וויינשטיין בראס.	395,16
כערשעוויץ און פרעס (באלאנס)	2,27	וואלעסאן בראס.	16,03
מ. און פ. דרעס	20,50	פיט וועלל קלאוק קא.	48,25
סינעל	11,75	אלפין קלאוק	104,93
בעלמאן און בעק	12,84	אויך	22,68
פעלדמאן און קיערי	17,47	עהרענשטיין און קאהען	35,76
שענבערג און פרינס (באלאנס)	4,00	רימזעל קלאוק קא.	38,70
נימלער און ארעזעפיעלד (באלאנס)	2,00	קאפלען און וויינשטיין	122,00
האלפערס בראס.	25,50	עדעלסאן און האנד	141,44
אשפישין און סיימאן	15,25	ה. סיראטין	69,93
סאלקאוו און גודמאן	11,12	ה. גודשטיין	48,00
א. דעמארינג	41,35	ספראנד קלאוק	22,00
ג. בליס (אינדיזידואל)	2,25	מעסענער און קאהען	37,48
ה. קאהען און סאנס	25,50	רודינגער און אפענהיים	42,82
מיכאלעס און ראזענבערג (באלאנס)	2,72	שערמאן קלאוק	29,02
לעוואי און פרידבערג	88,45	פרימאן	15,46
פאבער און העינס (קאמערס)	12,50	שער און קוירש	27,15
כערמאן און גודמאן	36,00	דווארקיין און מינדעס	43,49
ה. א. בעלשנינגער (אידיש-שנאל)	2,00	שעכטמאן און עסקין	39,80
ה. סאמערס און סאנס	75,80	קאפלען און גארפיקעל	30,85
הערשטויין און סאנס	2,00	גיסענבאום	1,00
הערמאן און גאלדשטיין	88,08	מאסלאוו און געלסאן	2,00
הערמאן בומלער	41,00	גאלדשטיין און גאלד	13,00
פרינס און ארנסט (אינדיזידואל)	3,18	ו.ו. שולץ	14,00
קראוס און זענעפעלד	20,00	גאנצקין און ראזענבלאט	19,50
שאפער און גאלד	1,86	דזש. סאלאמאן	26,98
פערד. רייז דרעס קא.	52,00	ראש און שילדער	12,70
אויזיק פייט	17,49	ווס. לאנדער	22,21
מאקס נאדלער	8,98	קאלאניאל קלאוק	48,25
רישעמאן בראס.	5,60	ליווי און ראבינשטיין	24,00
כ. גרשקמאן און בראס.	26,00	אראק קאז קא.	8,40
סויטשין און סארינסקי	30,00	פ. סאנדבערג	22,41
סאמערס פאסינקא	41,95	פוייל קלאוק	30,21
ה. בלעקענסאן	17,00	נידעראנד קלאוק	17,44
וועקסלער בראס. (באלאנס)	2,00	א. קעלנער און סאן	24,75
הורוויץ און פרייטער	36,80	פויבשטיין און סאבאטשניק	2,50
העלער און העלער	28,98	מאכער קלאוק	30,75
לואיס פידעלבאום	43,00	האבער און ליכטנשטאל	5,44
דזש. שומער	26,12	ס. וויינשטיין	28,02
גאמי דרעס	43,00	סניפער בראס.	24,54
דזש. פאלצער	14,52	לעיבמאן	15,18
אונדא קלאוק קא.	20,16	דאכעס און פאשקער	25,89
ה. און ת. קלאוק	44,00	א. סילבער	29,47
פרידוויג גארטענע קא.	77,02	ברוקמאן און בערקאוויץ	18,30
אלעקסאנדער בראס.	25,00	קליינמאן און וויינשטיין	10,10
י. גרינבערג און בראס.	37,25	ניזאנד	2,00
רודינגער און בראמבערג (אידיש)	2,27	זאגאר און סאנדלער	31,00
גאמערס און פריסקי	53,90	טרינבער און סילדער	12,53
האך און בעלינסקי	21,88	ל. נודעלמאן	2,25
סמבראף און שיינמאן	2,73	ראזענפעלד בראס.	14,00
י. מ. ראפער	39,05	ד. קאפלאן	14,55
רידעלעך קלאוק	5,00	מלאו און מאסקי	8,00
ר. פ. און ג.	9,58	סעס גרעס	2,50
סורני און וויינשט (באלאנס)	2,00	מ. לעבאוויץ	2,00
ד. פ. און ג.	22,71	ע. פ. און ג.	2,00
ד. פ. און ג.	6,22		

פארדינט פון \$5,000 ביז \$10,000 א יאהר

אן אויסערגעווענהליכע געלעגנהייט פאר אייך צו נעמען א קורס אין דעזינינג און קאמינג סומס, קאומס, סקורטס און דרעסעס. באזונדער, פארוואס לעסאנס ווערט געגעבען צו יעדען שילער, פון א פראקטישען ערפארענעם דעזינער.

עס איז קיין מאל נישט געווען אזוי גרויס די נאכפראגע פאר דעזינערס ווי איצט. אונזער לערנען איז מאדערן, איינפאך און פראקטיש. נאכט-קלאסען — מאנאט, דינסטאג און מיטוואך.

שרייבט אדער מעלעפאנירט פאר אינפארמאציען.

FRENCH-AMERICAN FASHION PUBLISHING CO.
210 Fifth Avenue, New York, N. Y.
Telephone: Madison Square 5181.

זיכער פאר דעמאָקראַטיע.
פֿינף לאנגע יאהר אין אָנגעפֿיהרט גע
וואָרען אַ מלחמה פֿאַר די פֿאַרזיכערונג
פֿון דעמאָקראַטיע פֿאַר דער וועלט.
וועלט אין צוליב דעם חרובֿ געוואָרע
ענדליך אין דער שונאָ פֿון דעמאָקראַטיע
צושלאָגען און פֿאַרניכטעט געוואָרען.
דעמאָקראַטיע כּוּחַת האָבען געזינגען. דער
גרעסטער חילק אין דעם זיג האָט אונז
לאַנג. די אידעע פֿון מאַכען זיכער
וועלט פֿאַר דעמאָקראַטיע אין געווען איהר
אידעע; די גראַפֿאָמאָדער פֿאַר איהר אַ
געווען איהרע. דאָס געלד און די מענשע
וואָס זיינען נויטיג געווען פֿאַר דעם
האַט זי צוגעשפּעלט מיט אַ פֿולער האַנט
קיינעם גיט און גאָרנישט זשעלעזענדיג
האַט דאָך אַיטש די דעמאָקראַטיע געדאַרפֿט
זיך צובלייבן איבער דער גאַנצער וועלט
און נאָך מעהר אין אמעריקאָ. אבער די
דעוולוטאָ און פֿונקט אַ פֿאַרקערטער. גאָ
קיינמאל האָט מען גיט געפֿיהלט אזאַ מיט
פֿרוי צום פֿאַלק, ווי אַיטש. מען האָט אַ
גאַנצען פֿאַרוואָרפֿען דעם געדאַנק, דער
גרויזגעדאַנק פֿון דעמאָקראַטיע, אז דער
פֿאַלק מיט אלע זיינע טענות'ען וועט דער
איבער טרעפֿען צו טאָן דאָס ריכטיג
דאָס פֿאַלק, וואָס דאַרף זיין דער הערש
פֿון לאַנג, לויט דעם געדאַנק פֿון דעם
קראַטיע, ווערט באַטראַכט אלס אַ ווילד
היח, וועלכע איז פֿעהיג אויף די ערנסט
פֿאַרברענגען, אויב מען זאל איהר ג
האַלטען אין צוים.

GERECHTIGKEIT

A Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.
B. SCHLESINGER, President
A. BAROFF, Sec'y-Treas.
ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.
Vol. III, No. 21.
New York, Friday, May 20, 1921.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 26, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכער

שאפ-קאמיטעס — די רפואה צו אלע מכות.

אין די לעצטע עטליכע טעג האבען אונזערע בעלי מלאכות געוויס זיך מפלג געווען איבער דעם פארשלאג פון א נעווען וועג צו פארשטעלן זיך וועלכער איז, לויט זיין מיינונג, דער אמת'ער און דער איינציגער ענטפער אויף אלע קשיאות און שאלות אין דער קלאסיקאלישער שפאט-קאמיטעט, דאס איז די נייסטע ער-פירונג. נישט אונז שפאט-קאמיטעט, מיט וועמען מיר זאלען קענען אויסלייכען אונזערע שאפ-קאמיטעס, און מיר ציהען גלייך צוריק אלע אונזערע פארערוונגען פאר קלענערע ווייזשעס, פאר לענגערע שטונדען, פאר דאס רעכט צו סעקען, דאס אלעס וועט שוין רעכט ווערען, אז מיר וועלען נישט דארפן האבען צו טאן מיט דער יוניאן, נאר מיט די שאפ-קאמיטעס.

זאל דא, אויס גערעכטיגקייט צו דער פראטעסטירטן אסאך, מיט וועמען אונזער יוניאן האט ביז איצט געפירט פירלייבטע פארהאנדלונגען, גלייך געזאגט ווערען, אז דער דאזיגער פארשלאג איז נישט גע-מאכט געווארען אפיציעל אויף די קאפי-פערענצען. דער פארשלאג שטאמט פון דעם קאפ פון איין מאנופעקטורער, איהם קומט דער פולער קרעדיט פאר דער ערפינדונג פון דער שאפ-קאמיטעט תחבולה, ער מוז מסתמא נישט וויסען, אז אין אונזער יוניאן איז דא א געוויסער עלעמענט, וועלכער קען מיט רעכט באהויפטלען צו זיין דער ארגינעלער ערפינדער פון אט דעם פאטענט. און, אפשר, ווייסט ער עס יא, און דער פארשלאג איז ארויסגעלאזט זען געווארען בלויז אלס א "פילער", אום אנטוואפן דעם דופק ביי דער קאמיטעט, אויב אויך זי גלויבט אין דער דאזיגער מעקוויירינגער לייזונג פון דער פראגע.

דארפן מיר נאך זאגען, אז אונזער נאנצע קאמיטעט, מיט פרעזידענט שלעזינגער נער בראש, האט געענטפערט אויף דעם פארשלאג מעסט און ענטשלאסען: ניי!

קען זיין, אז דעם עלעמענט אין דער יוניאן, וואס רעדט עס פון שאפ-קאמיטעט, טעם, וועט נישט געפעלען דער ענטפער פון אונזער קאמיטעט. עס איז דאך פונקט, וואס זיי ווילען. אויף כפרות דארפען זיי די יוניאן-מעמבעס דערמיט מיט די ביזנעס-אידעענט, אז זיי קענען אלעס אליין סעטלען מיט די מאנופעקטורערס. עס איז אויך א סכנה, אז דער באטרעפנדיגער מאנופעקטורער זאל האבען גע-בארגט זיינע שטארקסטע ארגומענטען אט פון די יוניאן-ארבייטער, וואס זיינען אזעלכע הייסע אנהענגער פון דער שאפ-קאמיטעט ערפינדונג. וואס ווייסט די יוניאן — האט ער גע'טענה'ט — ווענען די ספעציעלע נישט-גערעכטע און פארשידענע איינע פון די אנדערע? דאס קענען נאך וויסען די ארבייטער פון שאפ-קאמיטעט.

די פשוט'ע לאגיק פון דויער טענה איז קלאר. ווי באלד יעדער שאפ-אויס-מלוכה פאר זיך, מוז דאך יעדער שאפ-הא-בען זיינע אייגענע רולס, אייגענע פריי-זע, אייגענע סטענדערס; די יוניאן ווערט דאן אין נאנצען איבערגע-אן שלום ושלוח הערשט אין דער נאנצער אינדי-ס-טריע.

מיר געהמען אן, אז אונזערע אנהענגער פון דעם שאפ-קאמיטעט פלאן, אויסער די זעהר וועניגע, וואס זיינען טאקע אוי-סען צו צוברעכען די יוניאן, האבען זיך אזוי ווייט נישט דערמאכט. דערצו פא-דערט זיך א געוויסע קאנזעקוענץ אין דענקען. מיר געהמען אן, אז אונזערע גלויביגע אין דער שאפ-קאמיטעט ווילען ביידעס: אי די שאפ-קאמיטעט, אי די יוניאן. אבער אונזערע מאנופעקטורער האבען, ווי עס ווייזט אויס, דעם אריינגע-טראכט אביסעל טיפער אין דעם ענין, און זיינען געקומען צום שלום, מוז די שאפ-קאמיטעט און די יוניאן קענען נישט און וויר-לען נישט עקסטרעמירען צווישען זיך, גלייכע אויספירונגען.

קאמיטעט, איז עס נישט מעהר די יוניאן, און עס איז געווען פיל לייכטער און בא-קוועמער פאר'ן באס צו פארשאנדלען מיט דער שאפ-קאמיטעט, ווי מיט דער יוניאן.

דא איז דא נאך א וויכטיגער פונקט, וועלכען אונזערע שאפ-קאמיטעטס אנהענגער האבען מסתמא פארזעהן-איצט, אז די יוניאן האט די נאנצע דעה, און האט מיט אלע כוחות געארבייט איינצופירען אין די שטענען מעהר אדער וועניגער גלייכע באדינגונגען, איין און דעמאלטען סקויל, איינע און די זעלבע שטונדען, איינע און די זעלבע ארבייטס-באדינגונגען, האט עס געהאט א זין ארויסצורופען א סטריק אין דער נאנצער אינדיסטרעל, ווען די צו-שטענדען האבען דאס געפארעמט. מיט דער איינפירונג אבער פון שאפ-קאמיטעט, טעם, ווען יעדער שאפ ווערט א מלוכה פאר זיך, מיט זיינע ספעציעלע באדינגונגען, קען נאטירליך אזא זאך, ווי אן אלגעמיינער סטריק קיינמאל נישט געמאלט זיין. פאר די מאנופעקטורערס איז עס דארום פונקט דאס, וואס זיי נארען אזוי שטארק. א קליינטיקע עפעס, אז מיט איינמאל פארשיידנע דער גע-שעפטס פון אן אלגעמיינעם סטריק! איז זיי פארשטעהען מיר. אבער עס איז שווער, ווייטליך זעהר שווער צו פאר-שטעלן אונזערע רעוואלוציאנערע, אונז-זערע דרוואקאטען פון "וואן ביג יוניאן", אונזערע אנהענגער און דויערענדע-סטריק אונטער אלע אומשטענדען, ווי אזוי זיי קענען שלום מאכען אט צווישען אלע זיינע בלייבטע טעאריען פון א קורצער צייט פריהער און דער שפאטער-נייער שאפ-קאמיטעט טעאריע.

שוין דערפאר אליין איז דער פארשלאג פון דעם מאנופעקטורער פאר דער איי-פירונג פון די שאפ-קאמיטעט אינדי-רעקט א גרויסע טובה פאר דער יוניאן. ווילענדיג נישט ווילענדיג וועלען די ווענדי-גע אנהענגער פון שאפ-קאמיטעט צוויי-שען אונז מווען זיך שטארק פארטראכט-טען איבער זייער פאנאציע וועלכע גע-פעלט אויך אזוי גוט אונזערע מאנופעק-טורערס. וואס אנבאטרעפט אבער די מעגליכקייט פון דער פארזיידעליכונג פון דעם פלאן, קען דאס קיינמאל נישט פא-סירען אזוי לאנג ווי די יוניאן וועט עס-וויסטירען.

אויף דעם לעצטען מיטינג פון דעם דושייטס באאדר פון דער קלאסיקאלישער יוניאן האבען פרעזידענט שלעזינגער און ברודער פיינבערג, מענעדזשער פון דער דושייטס באאדר, דערזעהלט פאר די פארזאמלעטע דעלעגאטען ווענען דעם נישט-אפיציעלען פארשלאג, און וואס אונז-זער קאמיטעט האט אויף דעם געענטפערט, און עס האט זיך נישט געשונען קיין איי-צינער צווישען די דעלעגאטען, וועלכער זאל געפינען כאטש איין גוט, נישט-ווארט פאר דעם. אלע דעלעגאטען, און אויסנאם, האבען פארשטאנען, אז דא איז געמאכט געווארען א פארוואנדל-וועט מען קאנען טויטען די יוניאן-בניסיה; אפשר וועט די יוניאן איי-שטימען צו לאזען זיך אדריכטען דורך דער שאפ-קאמיטעט ערפינדונג. דער פארוואנדל פון דער זייט פון די מאנופעק-טורערס איז אייגענטליך געווען א בא-ליידיגונג פאר דער אינטעלעקט פון אונז-זער פארשטעהער. ווארום צו רעכענען אז אונזערע פארשטעהער וועלען באלד נישט איינזעהן, וואס דער פארשלאג בא-צוועקט, מיינט נישט קיין אנדער זאך, ווי שטארק אונזערע שטענען זייער אינטעל-געניץ. אבער מיר האבן אונזער כבוד. די מאנופעקטורערס, ווי אויך מסתמא איי-ניגע אנדערע, וועלכע וואלטען נישט געווען אפגענייגט פון צו מאכען אן עקספער-מענט אין דויער ריכטונג, מווען איצט איינזעהן, אז זיי האבען געמאכט א טעות אין חשבון.

ניין, מיר האבען נישט קיין פארביי-לע אויף די מאנופעקטורערס. פארקערט, מיר זאגען, אז פון זייער שטארקסטע זיינען זיי פאלשענדיג גערעכט. ווען דאס וואלט נאך זיי געהאטען, וואלט עס אדאן געווען דער איינפאכסטער און שטערקסטער פאקט צו ווערען פון דער

יוניאן. און אזוי ווי קיין גרויסער פריינד פון דער יוניאן איז קיין מאנופעקטורער נישט, קען מען אויך זיי נישט טראגען קיין גרויסען כעס, ווארום זיי זוכען א מיטעל פאר צו ווערען פון איהר, אלעס, וואס מיר קענען זיי זאגען, איין, אז אויף דעם דא-זיינען וועג וועלען זיי נאכניט אויספירען. עס איז אומזיסט זייער טרחה, פון דער יוניאן קענען זיי קיינמאל נישט פאר-ווע-רען, און זייער הילף פאר זיך און פאר דער אינדיסטרעל איז צו זוכען וואנען און מיטלען, ווי צו קענען אננעהן מיט דער ארבייט, אבער איבער מיט דער הילף פון דער יוניאן.

און דויער הילף איז די יוניאן בארייט זיי צו געבען מיט'ן נאנצען הארצען. די יוניאן וויל אויסבויען א מאניפעקטורע, וועלכע זאל מאכען א סוף צו דעם ביזווייליגען און אונגעהערענעמסטען סאבאטאזש (סא-בא-דזשערינג אן טהי דזשאב) אויב אזעלכער עקזיסטירט, לויט דער באהויפטונג פון די מאנופעקטורערס. אבער דערווייל הא-בען די מאנופעקטורערס נאך נישט איינגע-זעהן, אז דאס איז ווירקליך דער איינצי-גער וועג, ווי אזוי צו העלפען דער איי-רוסטירע. זיי בלאנדירען נאך אלץ אויף ווענען און שטענען, וועלכע נישט נאך פירען נישט צום ציל, נאך ווייט-אויס פון ציל. דערפאר זיינען דערווייל די קאנפערענצען אפגעבראכען געווארען. מיר ווילען פארשאפען, אז ביז די קאפי-פערענצען ווערען ווידער אויסגענומען ווערען, וועלען זיי דעם מאנופעקטורערס גוט פארדייען. ארגומענטען פון אונז-זער קאמיטעט אבער די פארשידענע פראבלעמען, וואס זיינען אויסגעווארפען געווארען, און דאס דאן וועט זיין לייכט צו קומען צו א פארשטענדיגונג וועלכע זאל זיין צופרידענשטעלענדיג פאר ביידע צדדים.

„מאכט איז רעכט“.

איז איינעם פון די אינדושאנסאנס גענען דער אינטערנעשאנאל ערקלערט דער לאיער פון דער פירמע, וועלכע פאר-לאנגט עס דעם אינדושאנסאנס, אז אונז-זער אינטערנעשאנאל האנדעלט לויט דעם פרינציפ „מאכט איז רעכט“. קיין גער-סערער און קיין נארישערער בלבל האט אויף אונזער אינטערנעשאנאל נישט גע-קאנט אויסגעטראכט ווערען. וואלט די אינטערנעשאנאל געגלויבט ווירקליך, אז אז מאכט איז רעכט, וואלט זי נאך קיי-נאך זיך נישט ארגאניזירט. זי האט זיך קיינמאל נישט געמאכט, אז ווי שטארק זי זאל נישט ווערען, וועט זי אבער נאך אלץ בלייבען שוואך אין פארגלייך מיט דער מאכט פון קאפיטאל, מיט זיין מאכט פאר עקספלאטאציע, וועלכע ווערט באשיצט פון אלע זייטען פון אונזער נאנצער איי-טיגער אדרדונג.

זי וואלט קיינמאל, קיינמאל נאר נישט געהאט דעם מוט אויסצונעמען א קאפה, ווען זי וואלט ווירקליך געגלויבט, אז מאכט איז רעכט. ווייל מען קען דאך נישט געהן אינ'ס קאפה, וועלכען מען האלט לכתחילה פאר פאלאזען. די מעשה איז אבער פונקט קאפיר. די אינטערנעשאנאל נאך, ד. ה. די אלע צעהנדליגע טויזענטער ארבייטער, וועלכע בילדען מיט זיך די אינטערנעשאנאל, זיינען פון דעם פעס-טען גלויבען, אז רעכט איז מאכט; אז נישט אכטענדיג אויף זייער מאמענטאנע פארהעלטניסעס, שוואכקייט, קומט אבער איז דאס רעכט אויף זייער זייט, וועלען זיי פריהער אדער שפעטער אויך האבען די מאכט.

יע, דער לאיער פון דער פירמע, וואס זוכט מאכט, די מאכט פון גוואלד גענען דער אינטערנעשאנאל, האט פארבייטען די יוצרות. אבער ווירקליך, די דאזיגע „נב'אישע טאקטיק פון „כאפט א נב'אישע דאך אזוי אלט ווי די וועלט, און מיר קענען עס לייכט באגרייפען. קיין אונז-זער ארגומענט האט ער געבען נישט געהאט.

איין מאל אין א גאנצונע.

עס איז א זעלטענע פאסירונג, אבער דאך אפאל טרעפט עס. און דארום זאל עס דא פארזיכענט ווערען. נאטירליך האט עס נישט געטראפען אין א ניו יארק קער קארט, נאר אין דעמאריט, מישיגען. אבער אזוי ווי דעמאריט איז אויך אין יונייטעד סטייטס, כאטש דאס גלויבט זיך קוים, טו מענטשן אדאן אריינגעטרא-גען ווערען אין אונזער נאטיי-ביכער.

דאמט האט א געוויסער סיגאר פאב-ריקאנט פארלאנגט פון קארט אן איי-דושייטשן גענען זיינע סטרייקערע ארבייטער זיי זאלען נישט פיקעטען זיין שאפ, ווייל זיי שטערען איהם אין די ביזנעס. זיינען אבער געקומען די אר-בייטער און האבען דערזעהלט פאר'ן דושייטשן אזא מעשה: אין דעם פריי-לינג פון לעצטער יאר האבען זיי, די

סיגאר-פאב, געקראנען א העלערונג פון 3 דאלאר אויף א טויזענט סיגארען. דעם קומענדיגן נאוועמבער האט די פירמע פארלאנגט, אז די ארבייטער זאלען ארום-טעראקאנען די געהערענע 3 דאלאר א טויזענט. דערפאר האט ער זיי צוגעזאגט סטערי ארבייט, און, דערצו, אז פאר דעם נאנצען קומענדיגן יאר, וועט ער נישט אראפנעמען פון זייערע שניידן, אויב זיי וועלען נאך צושייטען צום אפמאך. די ארבייטער האבען צוגעשטימט, און טאקי באלד נאכדעם האט ער אנגעהויבען סעקען די ארבייטער איינציגווייז. לעצ-טען פעברואר האט דער סיגאר מאנופעק-טורער ווידער פארלאנגט, אז מען זאל איהם ארוםטעראקאנען דריי דאלאר פער טויזענט סיגארען. די ארבייטער האבען געפארעט ארבייטשטאן, און אז דער באס האט זיך ענטזאגט, זיינען זיי ארום-אין סטרייט. האט דער מאנופעקטורער פארלאנגט פון קארט אן אינדי-ס-טרייט, וועלכער זאל פארזעהרען די סטרייקערס צו פיקעטען זיין שאפ, און די סיגאר-ארבייטער האבען פארלאנגט פון קארט, אז ער זאל נישט לאזען דעם מאנופעקטור-ער דעם רעכטען זיין קאנטראל מיט זיי.

און, וואונדער איבער וואונדער, דער דושייטש פון פירקוט קארט, זיין נאמען איז דרייסקאל, האט זיך ענטזאגט ארום-צוגעבען אן אינדי-ס-טרייט, דעם מאנ-פעקטורער, און האט ארויסגעגעבען זיין ענטשיידונג צו געסטען פון די ארבייטער, זיין פסק איז, אז אויב דער מאנופעקטור-ער דער זאל נישט גלייך ארייננעמען די סטריי-טער ארבייטער אין זיין שאפ, אז זיי נישט צעהלען די ווייזשעס, לויט דעם קאנטראקט, וועט ער זיי וואוינאז מווען באצעהלען דאס, וואס זיי קומט, און דערצו נאך וועט ער מווען צעהלען די ארבייטער וואס פארזעהמען די פלעצער פון די סטרייקער.

איז דאס נישט א זעלטענע ענטשיי-דונג? נאטירליך, האט נאך דער מאנ-פעקטורער דאס רעכט צו אפערירען צום סאמע סופרים קארט, דער סאמע פעס-טונג פון דעם הייליגען פרוואט-אייגענ-טום, און עס איז זעהר מעגליך, אז פון כל סוף וועט ער בלייבען דער זיגער. אבער דאס איז דאך שוין א זאך, צו וואס מיר זיינען צוגעוועהנט. דער וויל איז אבער וויכטיג די ענטשיידונג פון איין דושייטש קאפט, וועלכער מיינט, אז „דאס רעכט פון אונזערע ביר-גער צו ארבייטען און צו פארדינען זייער לעבענס-מיטלען מוז באשיצט ווערען“ אפילו, ווען דאס זיינען אזעלכע ארביי-טער, וואס זיינען סטרייקער און געהערען צו א יוניאן, און טוען נישט די העלדישע ארבייט פון סטרייקערעכער.

אונזער אינטערנעשאנאל צווישען די רוימע.

אויף צו להבעים זינאוועווען און אלע זיינע היגע נאכפאלגערס, וועלכע האבען שוין לאנג קריגע געריסען איבער אונזער אינטערנעשאנאל, ערקלערענדיג אונז, אלס אן ארגאניזאציע, וואס האט זיך פאר-קויפט צום שונא, און דינט געטריי זיינע אינטערעסען, קומט די לאס קאמיטעט און ערקלערט די אינטערנעשאנאל פאר איינע פון די סאמע געפעהרליכסטע פאר די עק-זיסטירענדע אדרדונג. לויט דער מיינונג פון דער לאס-קאמיטעט האט אונזער איי-טערנעשאנאל נאך נישט קיין אנדער זאך אין זינען, ווי צו פלאנעווען א דעוואלוציע אין אמעריקא.

נאך מעהר, די לאס-קאמיטעט האלט אונזער אינטערנעשאנאל פאר פיל מעהר געפעהרליך פאר די עקזיסטירענדע אר-דונג, ווי די נאנצע קאמוניסטישע און רע-וואלוציאנערע עטניסטישע. אט זיינען איהרע אייגענע ווערטער: „די קאמיטעט באשטאנט דאס די ווירק-ליכע געפאהר פאר די אמעריקאנער רעני-רונג און פאר דער געבוי פון דער אמערי-קאנער געזעלשאפט און איהרע אינסטיטו-ציעס, איז אין די שטענדיגע, אונזאנ-טערבאכענער עטניסטיקייט פון די ארגאני-זאציעס, וועלכע זיינען דא אויסגערעכענט געווארען (די אויסגערעכענט פון דער קא-מיטעט ארגאניזאציעס זיינען ווי פאלגט: „די אינדיסטרעל ווארקערס און סטי-ווארלער“, „ווארקערס אינדיסטרעל איי-טערנעשאנאל יוניאן“, „אינטערנעשאנאל פערדערישן ווארקערס“, „העזוירימען בעקערס ענד קאנפערענ-ציעס יוניאן“, „ברודערהוד ווארקערס“, „אמאלאמאטישער קלאסיקאלישער ווארקערס און אמעריקא“, „אמאלאמאטישער טער טעקסטיל ווארקערס“, „אינטערנע-שאנאל ליידיס נארמערס ווארקערס“ יו-ניאן, און די „פאר ווארקערס יוניאן“). „די רעוואלוציע“, דרש'ט ווייטער די קא-מיטעט, „וועט נישט זיין די ארבייט פון באוואפענטע באנדעס רעוואלוציאנערע, וואס קומען צוזאמען אין געהיים אין קאנ-ספיראציעס ארגאניזאציעס. אזא באווע-גונג האט קיינען שאנסען אויף אן ער-פאלג“.

מיד שווארץ, פיינט ווי מיר האבען די דאזיגער פאגלעך טאן

2207 27 145

1

שטיל איז ר' בעלאל נעשראטען איבער
דער פארלאגע פון דעם האלברייטונקעלער
קארדאק, און האט פארקויפט אים אים
עפנט די טיר פונ'ם עס-ציימער. עס האט
זיך אנטקענען זיין ווילען דערהערט א
סקריפע, און ער איז געבליבען שטעהן
שולדיג און געערנערט, פארבייגענדיג די
אונטערשטע ליים. פונ'ם עס-ציימער האט
בען זיך א שפאר געטאן נארבען זונגע
ליכט, וואס האט געשטראמט פון די קלא
רע, צום נאם ארויסגעהענדיגע פענסטער
זי האבען אין דער פארם פון א האלבר
דורכזיכטיגען די-שטייביגען זייל זיך
אויסגעצויגען מיט'ענליך, און געבליבען
ליגען אויף דער פארלאגע פונ'ם קארדאק
א שלאך צו דער זון. פונ'ם עס-ציימער
האט זיך קיינער נישט באוויזען. עס האט
זיך נישט דערהערט קיין שאך. די לופט
דארט איז געווען זונגעליכטיג און שטיל
האט זיך ר' בעלאל פאמעליך, אויף די
שפיץ פינגער, אריינגעשליכט. מורא האט
בענדיג צו מאכען אן אנדערען שריט, אים
ער געבליבען שטעהן אין מיטען ציימער
מיט ארליינגעלע הענט, הויך און שווינגענדיג
די, אן אונטערנעשטיגענע שווארצע
נאטהייט. א שטרעך ריח פון בלאק
פארם, קארבאליזירט און פארשידענע אנ
דערע מעדיקאמענטען האט זיך געשפירט
אין דער לופט. אויף די פענסטער-שווע
לען זיינען געווען געגעשטעלט פילע פלע
שער און פלעשלאך פון פארשידענע
נדרים און קאלירען. די קליינע ווייסע
עטיקעטעס האבען ערנסט און זאך-פאר
שטענדיג אנגעקוקט בעלאלין אין דער ר
הינער נאכמיטאגלופט, שלוחים פון ד
ווייסער שווינגענדיג ערנעץ אין דער ווייט
א פאר שטען פון איהם, ביי דער היינ
טערשטער מקרב וואס פון ציימער, דאס
געשטענען דאס בעט מיט'ן קרענקען. האט
בעט איז געווען ריין אויפגעלויפט. ווייסע
קישענצייכלעך, ווייסער לייכלעך און וויי
סע זייכלעך.

סייט

(שליס פון זייט 11.)

טייך מיט וויינע הייז-הברים און האט נאך געכאפט פישעלאך! נאך זאל איהם מוחל ויין! ווען ער וואלט נאך געוואוסט... איצט איז שוין געווען פארפאלען. און מיט א נעפיל פון איינעם, וואס האט פארלארען עפעס א גרויסע און טייערע זאך אין ויין לעבען, און ווייס, אז זי וועט זיך שוין צו איהם נישט אומקערען, האט ער מיט ויין פאטער זיך אנדערגעזעצט אין דרויסען אויף דער פריזבע פון זייער הויז און האבען ביידע געשוויגען. ארום און ארום אין נאם איז געווען ליכטיג און פריהלאך. פון די אפענע פענסטער און

טויערען האבען זיך געטראגען קלאנגען פון דעם שטויסעל, וואו מען האט געשטוי- סען דעם צימערלינג, און פון דעם האק-מע- סער, מיט וועלכען מען האט געהאקט די פיש, און פון די ויך שפילענדיגע און רוי- שענדיגע אינגלאך. די וון האט גענאסען מיט שטראמען ליכט און אלץ האט זיך אין דעם געבאדען, און א גרויסען זיך פאר עפעס א גרויסען יום-טוב האט זיך גע- שפירט אין דער לופט.

5.

שפעט פארנאכט איז א גרויסע און רויטע וון פארנאנגען, און דער שבת האט זיך געלייגט אויף דער נאם ארום. אלץ איז געווארען שטיל און רוחני. דער זאמל אויף דעם ברוק האט זיך געלייגט און א פרידען האט זיך געשפרייט אייף אלץ

ארום. אידען אין שווערצע קאפאטעס, אן וועלכע די בלוטיגע זון-שטראלען האבען זיך געבראכען, זיינען געשטאנען אין שול אריין. פון די בלאנסענדיגע שויבען הא- בען אויסגעלויכטען די פלעמלאך פון די שבת'דיגע ליכט.

אז כתרילאקע האט דורך די שויבען אריינגעקוקט צו זיך אין הויז אריין, האט ער אין איינעם פון די פלעמלאך דערזעהן זיין ברודערעס פנימ'ל. דאס האט גע- לויכטען און געשמייכלט צו איהם פון די ליכט ארום. האט זיך כתרילאקע צו- ערשט דערשלאקען. דערנאך האט ער זיך צוריק אנדערגעזעצט אויף דער פריז- בע. ער האט אין דעם געריכט ווערענדי- גער נאכט געטראכט ווענען דעם, אז זיין ברודער'לס נשמה'לע שוועבט איצט ירום ביי זי אין הויז און פארנעמט צוריק איהר

פריערדיגען פלאץ, און אז אייגענטליך שטארבען גארנישט די מענשען און פאר- שווינדען נישט אינאנצען, נאך מעהר נישט, זיי געהען אוועק אן א זייט און ווארפען זיך נישט אלעמען אין די אוינען, און מען קאן זיי נישט זעהן. אבער אין דער אמת'ן געפינען זיי זיך אלע מאל דא, צווישען די לעבעדיגע. עס איז דא א פריינטשאפט צווישען ביידע, און די פארשוואונדענע ניבען פארזיכטיג אכטונג אויף די "לעבע- דינע", אויף די געזעהענע... אזוי געהט עס אן אלע מאל און די גאנצע צייט.

איז אזוי געזעסען-כתריאל און גע- טראכט און האט פאמעלאך ארונטערגע- לאזען זיין קאפ. די קילענדע לופטיגקייט האט איהם איינגעשלעפערט. דער שבת' דיגער אַווענט האט זיך איבער אלץ גע- שפרייט.

איד זאג דער וועלט

זיי שמעלען צופריעדען

—און דער בלענד קען נישט נאכגעמאכט ווערען

Chesterfield
CIGARETTES

20 פאר 20 סענט

אין לופט פערזינלעכע פעקערוסעס. מען קען אויך קריגען אין רונדע בלעד באקסעס פון 50 פעס פערזינלעכע.

Liggett & McCarty Inc.

דער ארבייטער רינג

אין דער גרעסטער און שטארקסטער ראדיקאלער אידישער ארבייטער ארגאניזאציע אין דער וועלט.

פארמאגט — \$1,500,000
מיטגלידער — 82,000
ברענטשעם — 645

דער ארבייטער רינג איז דער קולטור צענטער אין דער אידישער ארבייטער באוועגונג.

דער ארבייטער רינג שטיצט יעדן רעווינינג עקאנאמישן שטח פון פאליטישן קאמף.

דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אידישער ארגאניזאציע, וואס האט אן אייגענעם סאניטאריע פאר זיינע קאנסאמפציע מיטגלידער.

מעמבערס ווערען אריינגענומען אין עלטער פון 18 ביז 45 יאהר.

אויב איהר זינט נאך נישט קיין מיטגלידער, שליסט זיך אליין!

נאך אויסקלערונג זיך ווערען:

THE WORKMEN'S CIRCLE
175 EAST BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

נאדיר'ס פארם

קומט זעהן ווי די קארשען בליהען אויף דאס גרויסע „האמילטאן-הויז“ הינטער די וואלקענס. 1800 פוס הויך. לעבען א וואונדערליכען שוין צום באדען זיך. אין דער שטאטסטער געגענד פון די קעמפסילס. שרעקט זיך נישט פאר די גרויסע מענטשען, וואס קומען צו אונז — זיי וויינען זעהר וואוילע, איינפאכע, נישט-אנגעצויגענע מענטשען.

מיר זיינען שלעכטע געשעפטסלייט. דעריבער גיבען מיר די בעסטע שפייז און באדינונג פאר שטארקע קליינע פרויען און דעריבער מאכען מיר זעהר וואוילע לע געשעפטען.

שרויבט, טעלעפאן (הויף 24 ע. 4) אדער קומט אומגעריכט.

Nadir's Farm, Luzon Stat., Loch Sheldrake, Sull. Co., N. Y.

בארנעם ל. בעקער

אפטאמעטריסט און אפטישער

215 East Broadway
1709 Pitkin Ave., Brooklyn

100 Lenox Avenue
895 Prospect Ave., Bronx

קארפעם קליינינג

אלע קארפעם געקליינט פאר 8 ענט א יארד ראנגס פון 10 ס. און העכער

פרייע סטארעדיזש דורך די זומער מאנאטען.

ווארפט נישט ארויס אייערע אלטע קארפעם! עס מאכט נישט אויס אין וואס פאר א צושטאנד זיי זיינען. מיר וועלן ארויסנעמען יעדע שטח פון שטוב און מאכען אייערע קארפעם ווי ניי.

PERFECT CARPET CLEANING CO.
E. Tremont Ave. and 180th St., N. Y.
Tel. 1522-1523 Westchester

פארמאניום אונזערע אדווערטייזער

זעהן, ווי דער ריכטער וועט עס אויפגע-
בען און וועלכען פסק ער וועט ארויסגע-
בען. אין דער קייט ווערט אנגעקלאגט
אונזער אינטערנעשאנאל, די קלאמאכער
יוניאן פון טאלידא און אויך די ניו יארק
קער קלאמאכער יוניאן.

דער ערשטער פראטעסט מיטינג קע-
גען דער אינדושטראל-מאגסא.

דעם מיטוואך אווענדיג, דעם 18טען
מאי ווערט אפגעהאלטען דער ער-
שטער מיטינג געגען אינדושטראל-מאגסא,
גערעכען פון דער סענטראל טריידס און
לייבאר קאנסיל פון ניו יארק. דער מי-
טינג איז געווען אין קופער יוניאן. דאס
איז געווען דער ערשטער מיטינג אין דעם
קאמף געגען דער אינדושטראל-מאגסא
אין ניו יארק.

דער קופער יוניאן מיטינג וועט נישט
זיין דער איינציגער פראטעסט געגען אינ-
דושטראל-מאגסא. עס וועלען זיין א רייע
מיטינגען אין אלע טיילען פון שטאט,
מיט פראמינענטע בירגער אלס רעדנער.
דער מיטינג איז קופער יוניאן מיטוואך
אווענדיג איז בלויז געווען דער אנטאנ-
גען האט געוואלט נעהמען מעדיסאן
סקווער נאדען, אדער אן ארמארי פאר א
רייזע פראטעסט דעמאנסטראציע. אין
מעדיסאן סקווער נאדען פארנומען און
קיין ארמארי וויל מען נישט געבען. די
וואס האבען צו זאגען ווענען די ארמאריס
דענקען, אז צו פראטעסטירען קענען אינ-
דושטראל-מאגסא איז „ניט אמעריקאניש“.
ארויסגעגען אינדושטראל-מאגסא געגען יו-
ניאנס, מיינען זיי איז יע אמעריקאניש,
אבער פראטעסטירען קענען דעם איז נישט
אמעריקאניש. צו פראטעסטירען, זאגען
זיי, איז איבערהויפט נישט שעה...

„הירינג“ אין קארפ ווענען ניי- עם אינדושטראל קענען אונז- ער אינטערנעשאנאל.

(שליס פון זייט 1.)
אן אונזער אינטערנעשאנאל האט איהר
געשטערט אין דעם, פארלאנגענדיג, אז זי
זאל פעלטען דעם פאליטיק מיט איהרע אר-
בייטער אין טאלידא.

ווען גענאסע הילקוויט האט זיך בא-
קענט מיט די פאקטען אין דער קייט האט
זי פארעפנטליכט דעם פאלגענדען קור-
צען פאליטיקען:

„די קלאנע, האט ער געזאגט, קלייבט
זיך נישט פאנאדער אין דעם אופן ווי
אוי קלאנס ווערען פראדוצירט. די
קלאנע וויל זיך מאכען פארנעמען, אז א
דישאבער שפילט א גרויסע ראלע אין
דער אינדוסטריע און פונקט אזוי ווי עס
איז פאר די ארבייטער וויכטיג, אז נאר-
מענט, געמאכט פון א מאנופעסטור-
רע, אדער סאב-מאנופעסטורער, אדער
קאנסטראקטאר, ואלען זיין יוניאן נאר-
מענט, אזוי איז אויך פאר זיי וויכטיג,
אז נארמענט, באשטעלט פון א דושא-
בער, ואלען זיין יוניאן נארמענט.
הילקוויט ווייזט אן, אז די קאנסטראק-
טור, וועלכע די אינטערנעשאנאל האט
מיט פארשידענע אפאסיאלישטען ווינען
געוועליכע, און אז די אינטערנעשאנאל
האט נישט פארבראכען געגען קיין שום
געזעץ, ווען זי האט אויפגעפאסט, אז די
פירמע, וועלכע קלאנט איהר איצט אן
זאל זיך באצעהן מיט יושר צו איהרע
ארבייטער אין טאלידא.“

אלזא, די קייט קומט פאר דעם דא-
נערשטן אין קארפ, און עס בלייבט צו

נוצט אויס די געלעגנהייט!

איצטער ווען די סקוהלס מאכען זיך צו פאר'ן זומער

זיינען מיר גרייט אייך צו לערנען דעם מאדערנעם סיסטעם פון דראפטמאן,
דרייפונג און אויך סקעטשינג, פון ליידיס, מיסעס און טשילדערעס נארמענט,
איהר וואלט קאנען פארדינען א סך געלט קומענדען פאל און ווינטער.

פרייוואטער אונטערריכט פון פראקטישע עקספערטען.

קומט אדער שרייבט און מיר וועלען אייך איבערצייגען אין דעם, וואס דא
ווערט פארנעמליכען.

אפען אווענט פון 7 ביז 9. שבת נאכמיטאג פון 2 ביז 5.

די מאדערן פעשאן אקאדעמי

114 וועסט 44טע סטריט, רום 701

אנטקעגען דעם בעלאסקא טעאטער.

דעווינערס פאר פרויען קליידער ווערען זעהר פיעל פערלאנגט!

לייכט צו לערנען און פיעל
געלט צו פארדינען!

הונדערטע לייטע האבען שוין אויס-
געלערנט אונזער מעטאדע און יענע
פערדינען די פיעל געלט.

נעהמט איצט א קורס
— אין די —

מיטשעל סקול

אין דעווינע פאר פרויען, מיסעס
און קינדערשע קליידער. א קורס
אין מיטשעל סקול מיינט א בעל-
דיגע פאזישען און גרויסע גע-
האלט.

די מיטשעל סקול פאר נארמענט
דעווינע, פעטערן טייכונג, ניידינג
און פיינינג פאר פרויען קליידער.
עסבלייט איבער 60 יאהר מיט דעם
גרעסטען ערפאלג.

נייע אידעען, נייע סיסטעמען, בעסטע מעטאדען, בעסטע רעזולטאטען.
פרייהייט אונטערריכט אין אידיש. מען און זכער קלאסען.

נומען בעדינגונגען.
שרייבט, טעלעפאנירט אדער קומט פאר א פרייען בוקלעט, דעמאנסטראציען
און פולע אויסקלערונגען.

זכער קלאסען: מענאגא, מיטוואך און פרייטאג.

MITCHELL DESIGNING SCHOOL
912-920 BROADWAY (Cor. 21st), NEW YORK

Phone, Stayman 8888
Boston Branch: 483 Washington Street, Duxbury Building

אין אונזער ערוויקוישאנאל דעפארט-
מענט קען מען אויך באקומען טיטעס צו
רעדוצירטע פרייען, פאר די פארשטע-
לונגען פון די „פראווינסטאן פלייערס“,
צו העלפען די קינדער פון רוסלאנד. די
פארשטעלונגען פאנגען זיך אן דעם 23טען
מאי.

הערב מיינא

בצורת חתומי
ולא אחרת
(חוק, כ"ז, 16)
16 שנים נערבתי
קיים חשש מיד ויד
שטור, און וועל
מורד נים שטורען.

טרייטער פון שלע
לעזער, פארטוי
נינט מיד, און די
וועלט וועט ווין
מיינא.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידס נארמענט ווארשערס יוניאן

Vol. III. No. 22

New York, Friday, May 27, 1921

PRICE 3 CENTS

גרויסער עולם פאחרט צו דער ערעפנונג פון יוניטי הויז

א ספעציעלער פרייז פאר די צוויי
טעג, שבת און זונטאג, דעם 18טען
און 19טען דזשון.

די יוניטי הויז פון די ווייסט און
דרעסמאכער, אין פארסט פארק, וועט
זיך עפענען פרייטאג, דעם 17טען דזשון,
שבת, דעם 18טען דזשון, וועט דארט גע-
געבען ווערען א גרויסארטיגער קאנצערט
און עס ווערט ערווארטעט, אז צו דער
ערעפנונג זאל ארויסקומען א גרויסער
עולם, און כדי צו מאכען מעגליך, אן
וואס מער מיטגלידער זאלען ארויסק-
מען פאר די פאר טעג, נאטירליך, אויסער
די מיטגלידער, וואס וועלען שוין גלייך
איצט קומען אהין פאר זייער וואקישישאן,
— וועט, ער פרייז פאר די צוויי טעג
זיין ביליגער, ווי געווענהייט.

מיט יעדען טאג ווערט די יוניטי הויז
אלץ פאפולערער ביי די מיטגלידער פון
אונזערע לאקאלס אין ניו יארק, אומע-
דעם רעדט מען פון דער יוניטי הויז פון
אונזערע ווייסט און דרעסמאכער, און א
סך מענשען גרייטען זיך דעם זומער צו
קומען אהין פאר זייער וואקישישאן.

און עס איז נאך גיט קיין וואונדער,
עס איז נאך נאטירליך עס זאל זיין אזוי,
די מיטגלידער פון די לאקאלס, וואס זיין
נען דארט געווען לעצטען זומער, זיינען
געקומען באנייטערט פאר דעם פראכט
פולען פלאץ, און די גוטע נייעס איז פאר-
שפרייט געווארען ווייט און ברייט. מיט
לע ווארטען שוין דאריבער מיט אומגע-
דולד, ווען זיי וועלען קאנען אהין ארויס-
פאהרען געניסען פון דער שעהער נאטור
און פון דער רייכטיק און דעם לוקסוס,
וואס געפינט זיך אין יעדען ווינקל פון
דעם וואונדערבארען רייכען פלאץ, וואס
איז פול מיט נאטירליכען צויבער! און
דעם זומער וועט אין דער יוניטי הויז
זיין נאך אנגענעהמער און פרייליכער,
ווי פאראיהערען. די, וואס וועלען פאר-
(שלום אויף זייט 2)

אינהאלט פארציכנים

„גערעכטיגקייט“ נומער 22

- זייט 2, די וואך, מאקס ד. דעניש.
- זייט 3, רעפארט פון עקזעקוטיוו בארד פון
מיטגלידער פון לאקאל 22 — ס. סנדלר, אין
דער ליידס טיילאגס און סעקעטעריאט
יוניאן לאקאל 3 — ס. שטעטלעך.
- זייט 4, די אויפקלערונג און בילדונג פון
בויט פון דער אינטערנעשאנאל — פאנא
מ. קאהן, אין דער רעפארט פון יוניאן
לאקאל 17 — ד. דעניש.
- זייט 5, דער גרויסער קאמף פון דער אמאל-
גאמישטער, אויף אן אונטערזאכט פון
ווייסט און דרעסמאכער — פאנא מ.
קאהן.
- זייט 6, טרייד און ארגאניזאציע פראגען
— בריף פון א.ב. סניידער און יוסף
שובערט, פונקטליכער באריכט פון
דער פילאדעלפיער קאנסאנצער יוניאן —
מ. סאנדלער.
- זייט 7, די כשף לעמפלעך (ערעכעלונג) —
ז. לעווין.
- זייט 8, פון רעדאקטארס נאטיציבעל.
- זייט 9, דער ערשטער יעהרליכער מיטגליד פון
ג.ב.א. ס.ט. לואיס — ש. יאנאווסקי.
טרעקען (געדיכט) — נחום י.
- זייט 10, אביסעל אייראפעער פאליטיק —
נ. בוכוואלד, בריינגען מיט קיין אסע-
ריקא (געדיכט) — ה. לאנג.
- זייט 11, די יוניאן לויבעלס און די ארביי-
טער — פיליפ קראנץ.
- זייט 12, א פרוי די פיהרערין פון די ער-
שרייבער יוניאן אין איטאליע — אירא
ו. בורד, ווי צו זיין געזעצט — ד.ב.
דובאווסקי.
- זייט 13, קורצע שמועסען, דורעכשניט פון
די אינטערנעשאנאל לעקטער.
- זייט 14 און 15 — דורעכשניטענע.

מאנטאג איז דעקאריישאן דעי — זאל קיין קלאקמאכער נים געהן ארבייטען!

א קאנפערענץ מיט דער פראטעקטיוו אססין ווערט
נערשטאג. — א ווארט צו די משערלייט פון די פראטעקטיוו שטעפער.

26טען מאי. עס ווערט ערווארטעט, אז
אויף דעם קאנפערענץ זאלען ביידע צדדים
קומען צו אן איינפארשטענדניש אין
דעם איצטיגען סכסוך.
עס איז איבעריג צו זאגען, אז קיין
סעטלעמענט וועט נישט געמאכט ווערען
פון דער קאנפערענץ קאמיטע פון דער
יוניאן אויף איהר חשבון. אויב מען
וועט קומען אויף דעם קאנפערענץ צו א
געוויסען באשלוס, וועט עס פארנעבראכט
ווערען פאר'ן דזשיאנט בארד און פאר
דער נאנצער יוניאן צו באשטימען. דעם
מאל, ווי אלע מאל, וועלען די מיטגלידער
פון דער יוניאן האבען צו זאגען דאס לעצ-
טע ווארט.

א ווארט צו די משערלייט פון די פרא-
טעקטיוו שטעפער.

ברודער דזש. רובין, דער מענדזשער
פון „פראטעקטיוו דיוויזשאן“ פון דעם
דזשיאנט בארד, לאזט אונז וויסען, דאס
די לעצטע צייט טראגען זיך ארום „סל-
כען“ אז מאכעט מאנופעסטורערס פון
דער „פראטעקטיוו“ האבען „איינע-
פיקסט“ באזונדערע דעפארטמענטס צו
מאכען דרעסעס, און אז זיי זוכען צו מא-
כען אן איינדרוק אויף די ארבייטער, אז
דאס איז אן „אנדער ליין“, און אז דארט
מען מען שוין טאן וואס מען וויל...
דאס איז געוויס נישט ריכטיג. אין
נאמען פון דער יוניאן מאכען מיר בא-
קאנט, דאס ביי די דרעסעס דארף גע-
ארבייט ווערען אונטער די זעלבע אר-
בייט-באדינגונגען ווי ביי קלאקס. עס
מאכט נישט אויס אין וועלכע דעפארט-
מענט די דרעסעס ווערען געמאכט, זיי
דארפען געמאכט ווערען פון יוניאןלייט
און אונטער יוניאן באדינגונגען. און די
משערלייט פון די פראטעקטיוו שטעפער
ווערען באזונדערס אויפגעפאדערט צו
אויפפאסען אויף דעם. דרעסעס אדער
קלאקס, אלעס דארף געמאכט ווערען אונ-
טער די זעלבע יוניאן-באדינגונגען.

מאנטאג, דעם 30טען מאי, איז דעקא-
ריישאן דעי. דאס איז איינער פון די
געזעצליכע יום טובים אין דער קלאק-
אינדוסטריע פון ניו יארק, און קיין קלאק
מאכער פון אלע ברענטשעס אין דעם
טרייד טאך נישט ארבייטען אין דעם טאג.
די קלאקמאכער ווערען אויפגעקראס
געמאכט, דאס היינט, אונטער די איצטי-
גע אומשטענדען אין דער אינדוסטריע,
איז נויטיגער, נאך מער ווי אלע מאל,
אז דער יום טוב זאל שטרענג אפגעהיט
ווערען. די קלאקמאכער דארפען מאנטאג
נישט ארבייטען און זיי דארפען באקומען
באזאגהלט פאר דעם טאג.

דער דזשיאנט בארד פון דער קלאק
אינדוסטריע וועט דעם מאל באזונדערס
זיין אויף דער וואך. עס וועט אויפגע-
פאסט ווערען, אז אין קיין קלאק-שאפ
זאל נישט געארבייט ווערען. די עקזעק-
טיוו בארד פון אלע לאקאלס, וואס זיין
נען אנגעשלאסען אן דעם דזשיאנט
בארד, וועלען ארויסשיקען קאמיטעס
איבער דעם נאנצען דיסטריקט, וואו עס
געפינט זיך שטעפער, אויפצופאסען, אז
קיין מיטגליד פון דער יוניאן זאל יענעם
טאג נישט ארבייטען. די וואס מען וועט
טרעפען אין א שאפ וועלען גערופען ווע-
רען צום גרויזענס בארד און וועלען
שטרענג באשטרעפט ווערען.

די שטעפער דארפען זיין מאנטאג גע-
שלאסען און די קלאקמאכער האבען נישט
יענעם טאג נאך וואס צו געהן אין דעם
דיסטריקט, וואו די שטעפער געפינען זיך.
זאלען די קלאקמאכער יענעם טאג ליי-
כערשט פארברענגען מיט זייערע פאמיליען
און זיך גיט ארוםדרעהן ארום די שטעפער.
ווי עס איז שוין געווען געמאלדעט
לעצטע וואך דער „גערעכטיגקייט“,
ווערען ווידער באנייט די קאנפערענצען
צווישען דער יוניאן און די „פראטעקטיוו
אסאסיאישאן“. נאך א קאנפערענץ
ווערט אפגעהאלטען דאנערשטאג, דעם

דער ערשטער פראטעסט מיטגליד קעגען אינדזשאנקשאנס, אז ערפאלג

ארויסגעגעבען. אלע רעדנער האבען גע-
רעדט מיט ביטערקייט קעגען די אינ-
דזשאנקשאנס און האבען דערביי נישט פאר-
שטעלט צו דערמאנען די אינדזשאנקשאנס
וואס זיינען אין דער לעצטער צייט ארויס-
געגעבען געווארען קעגען אונזער אינטער-
נעשאנאל ליידס נארמענט ווארשערס יו-
ניאן.
די שארפטע רעדע, די הויפט רעדע
פון אונזעם, איז געהאלטען געווארען פון
סעמועל נאמפערס, דער פרעזידענט פון
דער אמעריקאן פעדעריישאן אוו לייבאר.
אויסער נאמפערס האבען אויף דעם מי-
טינג אויך גערעדט סאללוואן, פון די
ברויער ארבייטער: קיאה, פון די מיט-
טערס, פרייז, דער ארגאניזאטער פון דער
א.פ.א. און ד.ר. מעליס, א רעדנער פון
זי וועט. ווען דער לעצטער האט גערעדט
איז דער מיטגליד פארוואנדעלט געווארען
אויך אין א פראטעסט קעגען האלטען
דעם'ן אין פריזאן. ווען דער רעדנער האט
דערמאנט דעם'עס נאמען, זאגנדיג, אז
דאס וואס דעם איז נאך אין פריזאן איז
איינער פון די צייכענס פון דער עקזעק-
ציע אין לאנד, איז דער מיטגליד פארוואנדעלט
געווארען אין א דעמאנסטראציע פאר
דעם'ן. דאס איז שוין אבער געווען נאך
די רעדעס געגען די אינדזשאנקשאנס.
נאמפערס'עס רעדע קעגען אינדזשאנק-
שאנס איז געווען זעהר שארף. ער האט
א לענגערע צייט זיך אפגעשטעלט אויף
דזשיאנט ווען סיקלען, פון ברוקלין, וועל-
(שלום אויף זייט 2)

מיטוואך אווענט, דעם 18טען מאי,
איז אין קופער יוניאן האל אפגעהאלטען
געווארען דער ערשטער פראטעסט מיטגליד
קעגען די אינדזשאנקשאנס וואס ווערען
ארויסגעגעבען קעגען ארבייטער יוניאנס.
דער מיטגליד איז איינגערופען געווארען פון
דעם „סענטראל טריידס און לייבאר קאונ-
סיל אוו ניו יארק“, די צענטראלע קלער-
שאפט פון די אמעריקאנער יוניאנס אין
גרייטער ניו יארק.
דער מיטגליד האט געזאגט גערופען
ווערען אין א גרעסערען פלאץ, מען האט
אבער אזא פלאץ נישט געקאנט קריגען. דער
מערסאן סקווער נארדען ווערט איבערגע-
מאכט, און די אנדערע גרויסע האלס, ווי
א שטייגער אין די ארמאריס, האט מען
פאר דעם צוועק נישט געוואלט פארדיי-
גען. די פאליטישענס וואס זיינען גע-
וועהנליך די „באלעבאסס“ איבער די אר-
מאריס, האבען נישט געוואלט אז מען זאל
דארט פראטעסטירען קעגען ריכטער וואס
גיבען ארויס אינדזשאנקשאנס קעגען יו-
ניאנס. זיי מיינען, אז אין דעם שטעקט
צופיל אפיקורסעס, און זיי האבען אזעלכע
רייך אין זייערע סאלאטסקע טעמפלען
נישט געוואלט לאזען הערען.
אום 8.30 איז דער קופער יוניאן האל
שוין פול געווען און דער גרויסער עולם
האט אויפגעקראס זיך צוגעהערט צו די
רעדנער, וועלכע האבען אנגעוויזען אויף די
אומגערעכטיגקייט וואס ווערט באנאנצען
קעגען די יוניאנס דורך די פילע אינ-
דזשאנקשאנס וואס ווערען לעצטענס

אינטערנעשאנאל נים 1000 דאלאר פאר „ניו יארק סאלד“

צום לעצטען פערטעל יעהרליכען מי-
טינג פון אונזער דזשענעראל עקזעקוטיוו
בארד אין סט. לואיס זיינען אנגעקומען
אייניגע צושריפטע פון אינסטיטוציעס,
פאר פינאנציעלע הילף. צווישען די צו-
שריפטען איז געווען איינער פון די „ניו
יארק סאלד“.

אין דעם צושריפט איז די אינטערנע-
שאנאל בארדאנט געווארען פאר די פיר-
נאנציעלע הילף, וואס די צייטונג האט
שוין פריהער באקומען, און אין דערזעל-
בער צייט ווערט אנגעוויזען, אז צוליבע
די פארפאלגונגען פון פאסט אפיס דע-
פארטמענט, געפינט זיך די צייטונג
איצט אין א שלעכטער לאגע, און איז
געוואונגען ווידער אמאל צו פארלאנגען
הילף.

צווישען די אלע פונקטען, וואס זיין
נען געווען אויפ'ן טאנעס-ארדנונג, איז
אויפגענומען געווארען דער צושריפט פון
די „קאלד“, און עס איז באשלאסען גע-
ווארען צו שטיצען די צייטונג מיט טוי-
זענד דאלאר.

נאך פינאנציעלע הילף האט זיך
אויך געווענדעט א קאמיטע פון די „עקס
סורדיוס מען“. זיי זיינען געשטיצט גע-
ווארען מיט הונדערט דאלאר.
ווערען די אנדערע באשלוסען פון
דזשענעראל עקזעקוטיוו בארד וועלען די
לעזער געניסען אין ארטיקלע פון ש.
יאנאווסקי, אויף זייט 9 פון דער ציי-
טונג.

באנא עמבראידערערס יוניאן נים \$500 פאר די אמאלגאמאציע

אונזער באנא עמבראידערערס יוניאן
לאקאל 66 האט לעצטע וואך געגעבען 5
הונדערט דאלאר פאר די אמאלגאמאציע
סטריקערס, אין איינקלאנג מיט'ן באר-
שלוס פון אונזער דזשענעראל עקזעקוטיוו
בארד צו העלפען די אמאלגאמאציע אין
דעם גרויסען קאמף קעגען די קליידער
פאבריקאנטען. די יוניאן האט צוגעשיקט
די סומע געלד אין אפיס פון אונזער אינ-
טערנעשאנאל, צוזאמען מיט'ן פאלגענדען
בריוועל, וועלכע רעדט פאר זיך אליין.
ווערטער סעקרעטער, ברודער א.ב.
באראף: —

„מיר שיקען דא אייך א טשעק פאר די
סומע פון 5 הונדערט דאלאר, דאס איבער-
צוגעבען די „אמאלגאמאציע קלארינג
ווארשערס און אמעריקא“. דאס איז אונ-
זער קליינער בייטראג צו העלפען דעם
גרויסארטיגען קאמף פון יענע ארבייטער
קעגען דער לוסט פון זייערע באלעבאסס
זיי צו אונטערדריקען און פארשלאפען;
קעגען דער לוסט פון די באסעס, צוריקצו-
טרייבען די ארבייטער צום סיסטעם פון
שטיקארבייט, זיי צוריקצוטרעייבען צום
אמאלגאנען סוועטינג-סיסטעם.
די באנא עמבראידערערס יוניאן,
לאקאל 66, איז א טייל פון דעם דזשיאנט
בארד אין דער דרעם און ווייסט אינ-
דוסטריע, וועלכער האט נישט לאנג צוריק
אליין דורכגעמאכט א גענעראל סטריק,
און אונזער קאסע האט זיך באדייטענד
אויסגעליידיגט, און עס מוט אונז לייך,
(שלום אויף זייט 2)

„די כשף לעמפלעך“
אונזער דעם נאמען פאנען מיר אן
אין דעם נומער דרוקען א זעהר אינטע-
רעסאנטע ערעכעלונג פון טעטע-רעכענען.
פון דעם טאלאנטפולען שרייבער ז. לע-
ווין. דאס איז א לענגערע ערעכעלונג
שטער זעהר שטענדיג.
מיר האבן אונזערע לעזער נים צו
פערזענלעך שטענדיגע לעזער די ערעכע-
לונג פון דעם נומער „גערעכטיגקייט“. זיי
וועלען גענוסען א גוטע חתומה.

א געמיינער ליגנער

ווערט פארהאט פון אלע גוטע בירגער און איז א שאנדע צו זיין געמיינדע.

\$10,000.00

אין

פארזיינונגען

מיר וועלען געבען \$1,000.00 צו יעדען פון די ערשטע צעהן פערזאנען וואס וועלען צושטעלען צופריי-
דענשטעלענדע באווייזע דורך וועלכע מען זאל קענען וויסען ווער עס זיינען די מענשען וואס הא-
בען אליין אויסגעטראכט, אדער זיי האבען געקראגען באצאהלט אום זיי זאלען פארשפרייטען די
פאלשע, געמיינע ליגענס וואס ווערען דא ווייטער דערמאנט.

אדער

די וואס וועלען באווייזען, אז מר. הענרי פארד איז א דירעקטאר, אדער א בעאמטער, אדער א סטאק-
האלדער פון דיזער קאמפאני, און דאס זאל האבען פאראורזאכט, אז דיזע קאמפאני זאל ענטזאנען,
אדער מאכען וועלכען עס איז אונטערשיד געגען איהרע אידישע ארבייטער אויף אירגענד וועלכער
ארט און ווייזע.

אדער

ווער עס וועט צושטעלען צופרידענשטעלענדע באווייזע אז דיזע קאמפאני ענטזאנט יעצט, אדער זי
האט ווען עס איז ענטזאנט ארבייטער נאך דערפאר ווייל זיי זיינען איזען.

אדער

ווער עס וועט צושטעלען צופרידענשטעלענדע באווייזע אז דיזע קאמפאני האט געמאכט, אדער זי
מאכט יעצט, אירגענד וועלכען אונטערשיד, געגען אירגענד וועלכע אידישע לייטע, וואו עס איז אדער
ווען עס איז, אויף אירגענד וועלכע ארט און ווייזע.

מיר לייקענען אבסאלוט אפ אלע אויבענדערמאנטע פאלשע געמיינע ליגענס. זיי האבען קיין ברע-
קעל גרונד נישט. דיזע קאמפאני צעהלט צווישען איהרע בעסטע פריינד די גרעסטע איינפלוסרייכע
אידען אין אמעריקא. זי מאכט קיין אונטערשיד און האט קיינמאל קיין אונטערשיד נישט געמאכט
געגען אירגענד וועלכע פון איהרע אנגעשטעלטע, אדער געגען מענשען איבערהויפט צוליב דעם
ווייל זיי זיינען אידען. אלס א באווייז צו באשטעטיגען אז וואס מיר זאגען איז אמת, אפערען מיר דאכיי
\$10,000.00 אין באלינונג לויט סאיז אויבען ערקלערט געווארען.

פ. לארילארד קאמפאני

Thomas J. Maloney

פרעזידענט.

מאנפעקטשורערס פון מוראדס, העלמארס און פיעלע אנדערע
קוואליטי ברענדס פון סיגארעס, קליינע סיגארען און טאבאקס.